1966 M. TARPTAUTINĖ KONVENCIJA DĖL LAIVŲ KROVININĖS VATERLINIJOS NUSTATYMO

Susitariančiosios Vyriausybės,

SIEKDAMOS nustatyti vienodus principus ir taisykles dėl ribų, iki kurių, atsižvelgiant į siekį jūroje apsaugoti žmonių gyvybę ir turtą, gali būti pakraunami tarptautiniais reisais plaukiojantys laivai,

MANYDAMOS, kad geriausiai šio tikslo galima pasiekti priimant konvenciją,

SUSITARĖ:

1 straipsnis
Bendrieji įsipareigojimai

1. Susitariančiosios Vyriausybės įsipareigoja įgyvendinti šios Konvencijos ir jos priedų, kurie yra neatskiriama šios Konvencijos dalis, nuostatas. Bet kuri nuoroda į šią Konvenciją kartu yra ir nuoroda į jos priedus.

2. Susitariančiosios Vyriausybės imasi visų būtinų priemonių šiai Konvencijai įgyvendinti.

2 straipsnis
Apibrėžtys

Šioje Konvencijoje, jei specialiai nenurodyta kitaip:

1. *Taisyklės* – Konvencijos priede pateiktos taisyklės.

2. *Administracija* – valstybės, su kurios vėliava laivas plaukioja, vyriausybė.

3. *Aprobuotas (-a)* – tai, kas aprobuota Administracijos.

4. *Tarptautinis reisas* – plaukimas jūra iš valstybės, kuriai taikoma ši Konvencija, į už jos sienų esantį uostą, arba atvirkščiai. Šioje Konvencijoje teritorija, už kurios tarptautinius santykius atsakinga viena iš Susitariančiųjų Vyriausybių, arba kurios vykdomoji valdžia priklauso Jungtinėms Tautoms, laikoma atskira šalimi.

5. *Žvejybos laivas* – laivas, skirtas žvejybai ir banginių, ruonių bei jūros vėplių medžioklei arba kitokiems gyviesiems jūros ištekliams gaudyti.

6. *Naujas laivas* – laivas, kurio kilis buvo pastatytas ant stapelio arba kurio statybos etapas šios Konvencijos įsigaliojimo kiekvienai iš Susitariančiųjų Vyriausybių dieną ar po jos yra panašus.

7. *Esamas laivas* – laivas, kuris nėra *naujas laivas.*

8. *Ilgis* – 96 proc. bendro ilgio vaterlinijoje, atitinkančioje 85 proc. mažiausio nuo kilio viršaus išmatuoto teorinio borto aukščio, arba ilgis toje pačioje vaterlinijoje nuo forštevenio priekio iki vairo balerio ašies, jei šis būtų didesnis. Laivuose, suprojektuotuose plaukioti su pasvirusiu kiliu, šis ilgis matuojamas vaterlinijoje, lygiagrečioje su projektine vaterlinija.

3 straipsnis
Bendrosios nuostatos

1. Nė vienas laivas, kuriam taikoma ši Konvencija, negali išplaukti į tarptautinį reisą po šios Konvencijos įsigaliojimo dienos, jei jis nėra pagal šios Konvencijos nuostatas apžiūrėtas, pažymėtas ženklais ir neturi išduoto Tarptautinio krovininės vaterlinijos liudijimo (1966) arba, jei tai jam pritaikoma, Tarptautinio krovininės vaterlinijos išimties liudijimo.

2. Tai, kas nustatyta šioje Konvencijoje, negali trukdyti Administracijai nustatyti didesnį antvandeninio borto aukštį negu pagal I priedą apskaičiuotas jo minimalus antvandeninio borto aukštis.

4 straipsnis
Taikymas

1. Ši Konvencija taikoma:

a) laivams, įregistruotiems valstybėse, kurių vyriausybės yra Susitariančiosios Vyriausybės;

b) laivams, įregistruotiems teritorijose, kurioms šios Konvencijos galiojimas išplėstas pagal 32 straipsnio nuostatas;

c) neregistruotiems laivams, plaukiojantiems su valstybės, kurios vyriausybė yra Susitariančioji Vyriausybė, vėliava.

2. Ši Konvencija taikoma laivams, plaukiojantiems tarptautiniais reisais.

3. I priede nurodytos taisyklės konkrečiai skirtos taikyti naujiems laivams.

4. Esami laivai, nevisiškai atitinkantys I priedo taisyklių nuostatas arba bet kurią jų dalį, privalo atitikti bent tuos mažesnius Administracijos reikalavimus, kuriuos ji tarptautiniais reisais plaukiojantiems laivams taikė prieš įsigaliojant šiai Konvencijai; nė vienu atveju neturi būti reikalaujama padidinti šių laivų antvandeninio borto aukštį. Tam, kad esamiems laivams būtų leista bet kokiu dydžiu sumažinti antvandeninio borto aukštį, jie privalo atitikti visus šios Konvencijos reikalavimus.

5. II priede nurodytos taisyklės taikomos tiek naujiems, tiek esamiems laivams, kuriems taikoma ši Konvencija.

5 straipsnis
Išimtys

1. Ši Konvencija netaikoma:

a) karo laivams;

b) trumpesniems kaip 24 metrų (79 pėdų) laivams;

c) esamiems mažesniems kaip 150 bruto registro tonų laivams;

d) pramoginėms ne verslui skirtoms jachtoms;

e) žvejybos laivams.

2. Tai, kas nustatyta šioje Konvencijoje, netaikytina laivams, plaukiojantiems vien tik:

a) Šiaurės Amerikos Didžiuosiuose ežeruose ir Šv. Lauryno upe rytų kryptimi iki loksodromos, nubrėžtos nuo *Cap de Rosiers* kyšulio iki *West Point* kyšulio *Anticosti* saloje, o į šiaurę nuo *Anticosti* salos – iki 63° vakarų ilgumos dienovidinio;

b) Kaspijos jūroje;

c) La Platos, Paranos ir Urugvajaus upėmis rytų kryptimi iki loksodromos, nubrėžtos nuo *Punta Norte* kyšulio Argentinoje iki *Punta del Este* kyšulio Urugvajuje.

6 straipsnis
Išimtys

1. Administracija gali leisti nesilaikyti šios Konvencijos nuostatų laivams, plaukiojantiems tarptautiniais reisais tarp netolimų kaimyninių dviejų ar daugiau valstybių uostų tol, kol jie plaukioja šiais reisais – jei valstybių, kuriose šie uostai yra, vyriausybės sutinka, kad dėl saugių plaukiojimo sąlygų arba reisų tarp šių uostų pobūdžio taikyti šios Konvencijos nuostatas tokiais reisais plaukiojantiems laivams būtų neracionalu arba neįgyvendinama.

2. Administracija gali taikyti išimtis dėl bet kurių šios Konvencijos nuostatų bet kuriam laivui, kuriame įdiegtos naujovės, jei šių nuostatų laikymasis galėtų rimtai sukliudyti tyrimo darbams tobulinant šias naujoves ir jas įgyvendinant tarptautiniais reisais plaukiojančiuose laivuose. Tačiau kiekvienas toks laivas privalo atitikti saugumo reikalavimus, Administracijos nuomone, pakankamus atsižvelgiant į numatomą tokio laivo paskirtį ir užtikrinančius bendrą jo saugumą bei

priimtinus valstybėms, į kurias laivas užsuks.

3. Administracija, taikanti išimtis pagal šio straipsnio 1 ir 2 punktų nuostatas, apie kiekvieną jų taikymo atvejį ir šio taikymo priežastis perduoda Tarpvyriausybinei jūrų konsultacinei organizacijai* (toliau – Organizacija) išsamų pranešimą, o Organizacija išplatina šį pranešimą visoms Susitariančiosioms Vyriausybėms susipažinti.

4. Administracija gali atleisti nuo prievolės laikytis bet kurių šių taisyklių nuostatų laivą, paprastai neplaukiojantį tarptautiniais reisais, tačiau dėl ypatingų aplinkybių turintį atlikti pavienį tarptautinį reisą, jei ji mano, jog šiam laivui taikomi saugumo reikalavimai pakankamai gerai užtikrina laivo saugumą, kai jis plaukia tokiu jam nustatytu reisu.

7 straipsnis
Neįveikiamos aplinkybės *(Force majeure)*

1. Laivas, kuris išplaukdamas į bet kokį reisą, neprivalo laikytis šios Konvencijos nuostatų, neprivalo jų laikytis ir tada, kai jis dėl blogo oro arba kitokių neįveikiamų aplinkybių yra priverstas pakeisti jam nustatytą maršrutą.

2. Taikydama šios Konvencijos nuostatas, Susitariančioji Vyriausybė tinkamai atsižvelgia į bet kokį dėl blogo oro arba kitokių neįveikiamų aplinkybių įvykusį bet kokio laivo nukrypimą nuo maršruto arba vėlinimąsi.

8 straipsnis
Atitikmenys

1. Administracija gali leisti laive įrengti bet kokius kitokius negu reikalaujama pagal šią Konvenciją įrenginius, medžiagas, priemones arba prietaisus arba jį aprūpinti kitokiais tam tikrais dalykais, jei bandymais arba kitaip ji įsitikina, jog tokie įrenginiai, medžiagos, priemonės ar prietaisai, arba kiti dalykai, kuriais laivas aprūpinamas, yra bent tokie pat veiksmingi, kaip ir tie, kuriuos įrengti reikalaujama pagal šią Konvenciją.

2. Administracija, taip leidžianti įrengti bet kokius kitokius negu reikalaujama pagal šią Konvenciją įrenginius, medžiagas, priemones arba prietaisus arba aprūpinti laivą kitokiais tam tikrais dalykais, apie tai siunčia Organizacijai išsamų pranešimą, o Organizacija šią informaciją išplatina Susitariančiosioms Vyriausybėms susipažinti.

9 straipsnis
Leidimas atlikti bandymus

1. Tai, kas nurodyta šioje Konvencijoje, negali kliudyti Administracijai išduoti laivui, kuriam taikoma ši Konvencija, ypatingus leidimus atlikti bandymus.

2. Administracija, išduodanti bet kokį tokį leidimą, siunčia Organizacijai išsamų pranešimą, o Organizacija šią informaciją išplatina Susitariančiosioms Vyriausybėms susipažinti.

10 straipsnis
Remontas, pakeitimai ir perdirbimas

1. Laivas, kuriame atliekamas remontas, pakeitimai bei perdirbimas ir kuris aprūpinamas su tuo susijusia įranga, turi ir toliau atitikti bent tuos reikalavimus, kurie šiam laivui buvo taikomi iki tol. Tokiu atveju esamas laivas reikalavimus, taikomus naujam laivui, paprastai turi atitikti tiek pat,

* Pagal 1982 m. gegužės 22 d. įsigaliojusius Organizacijos Konvencijos pakeitimus šios Organizacijos pavadinimas buvo pakeistas į „Tarptautinę jūrų organizaciją“.

kiek jis juos atitiko anksčiau.

2. Kapitalinio pobūdžio remontas, pakeitimai bei modifikacija ir aprūpinimas su tuo susijusia įranga turi atitikti naujam laivui taikomus reikalavimus tiek, kiek, Administracijos nuomone, tai yra racionalu ir įgyvendinama.

11 straipsnis
Zonos ir rajonai

1. Laivas, kuriam taikoma ši Konvencija, turi atitikti II priede aprašytose zonose ir rajonuose šiam laivui pritaikomus reikalavimus.

2. Uostas, esantis ant dvi zonas arba rajonus skiriančios ribos, laikomas esančiu toje zonoje arba rajone, iš kurios laivas atplaukia arba į kurią jis plaukia.

12 straipsnis
Panirimas

1. Išskyrus atvejus, nurodytus šio straipsnio 2 ir 3 punktuose, krovininių vaterlinijų ženklai ant laivo bortų, atitinkantys metų laiką ir zoną arba rajoną, kuriame šis laivas galėtų plaukioti, nė vienu atveju neturi būti panirę po vandeniu, nei jam išplaukiant į jūrą, nei plaukiant arba atvykus į uostą.

2. Jei laivas yra gėlame vandenyje, kurio tankis lygus vienetui, atitinkamą krovininės vaterlinijos ženklą leidžiama panardinti po vandeniu per grimzlės skirtumą gėlam vandeniui, nurodytą Tarptautiniame krovininės vaterlinijos liudijime (1966 m.). Jei vandens tankis nėra lygus vienetui, šis skirtumas apskaičiuojamas proporcingai skirtumui tarp 1,025 ir faktinio tankio.

3. Jei laivas išplaukia iš uosto, įrengto prie upės arba vidaus vandenų, leistina jį pakrauti giliau, atsižvelgiant į kuro ir kitų jam plaukiant nuo išplaukimo vietos iki jūros sunaudojamų medžiagų svorį.

13 straipsnis
Apžiūra, patikrinimas ir žymėjimas

Su šios Konvencijos nuostatų laikymusi ir išimčių dėl jų taikymo suteikimu susijusius laivų tikrinimą, apžiūrą ir žymėjimą atlieka Administracijos pareigūnai. Tačiau Administracija laivų tikrinimą, apžiūrą ir žymėjimą gali patikėti ir jos specialiai paskirtiems ekspertams arba pripažintoms organizacijoms. Administracija kiekvienu atveju garantuoja, kad apžiūra, patikrinimas ir žymėjimas būtų išsamūs ir veiksmingi.

14 straipsnis
Pirminės ir periodiškos apžiūros ir patikrinimai

1. Atliekamos šios laivo apžiūros ir patikrinimai:

a) Pirminė laivo apžiūra, kuri atliekama prieš pradedant jį eksploatuoti, turi apimti išsamų jo konstrukcijos ir įrangos patikrinimą tiek, kiek laivui taikoma ši Konvencija. Ši apžiūra atliekama taip, kad užtikrintų, jog išdėstymas, pagaminimo medžiagos ir struktūros elementų standartiniai matmenys visiškai atitinka šios Konvencijos reikalavimus.

b) Periodiška apžiūra atliekama Administracijos nustatomais laikotarpiais, bet ne rečiau kaip kas 5 metai; ji atliekama taip, kad užtikrintų, jog konstrukcija, įranga, išdėstymas, pagaminimo medžiagos ir struktūros elementų standartiniai matmenys visiškai atitinka šios Konvencijos reikalavimus.

c) Periodiškas patikrinimas atliekamas per tris mėnesius prieš arba po kiekvienos liudijimo

metinės datos tam, kad būtų užtikrinta, jog nebuvo padaryta laivo korpuso arba antstatų pakeitimų, kurie turėtų įtakos skaičiavimais nustatytai krovininės vaterlinijos vietai; jis atliekamas taip, kad būtų užtikrintas šių detalių ir įtaisų veiksmingos būklės palaikymas:

i) angų apsaugos;

ii) apsauginių turėklų;

iii) falšborto nutekinamųjų angų;

iv) priemonių patekti į įgulos patalpas.

2. Šio straipsnio 1 punkto c papunktyje nurodyti periodiški tikrinimai patvirtinami įrašu Tarptautiniame krovininės vaterlinijos liudijime (1966) arba Tarptautiniame krovininės vaterlinijos išimties liudijime, išduotame laivui, kuriam taikoma išimtis pagal šios Konvencijos 6 straipsnio 2 punkto nuostatas.

15 straipsnis
Būklės palaikymas po apžiūros

Atlikus bet kurią apžiūrą pagal 14 straipsnio reikalavimus, be Administracijos leidimo negalima nieko keisti per šią apžiūrą patikrintoje konstrukcijoje, įrangoje, taip pat keisti išdėstymo, medžiagų arba struktūros elementų standartinių matmenų.

16 straipsnis
Liudijimų išdavimas

1. Tarptautinis krovininės vaterlinijos liudijimas (1966) išduodamas kiekvienam pagal šią Konvenciją apžiūrėtam bei krovos vaterlinijų ženklais pažymėtam laivui.

2. Tarptautinis krovininės linijos išimties liudijimas išduodamas kiekvienam laivui, kuriam leista taikyti išimtį pagal 6 straipsnio 2 arba 4 straipsnių sąlygas.

3. Šiuos liudijimus išduoda Administracija arba bet kuris jos tinkamai įgaliotas asmuo ar organizacija. Kiekvienu atveju atsakomybę dėl liudijimo išdavimo prisiima Administracija.

4. Nepaisant bet kurių kitų šios Konvencijos nuostatų, bet kuris tarptautinis krovininės vaterlinijos liudijimas, galiojantis, kai ši Konvencija įsigalioja valstybės, su kurios vėliava laivas plaukioja, Vyriausybei, ir toliau galioja dvejus metus arba tol, kol baigsis jo galiojimo laikas – atsižvelgiant į tai, kuri šių datų būtų ankstesnė. Pasibaigus šiam laikui, laivui privaloma turėti Tarptautinį krovininės vaterlinijos liudijimą (1969).

17 straipsnis
Kitos vyriausybės išduodamas liudijimas

1. Kitos Susitariančiosios Vyriausybės prašymu Susitariančioji Vyriausybė gali įsakyti atlikti laivo apžiūrą ir įsitikinusi, jog laivas atitinka šios Konvencijos nuostatas, vadovaudamasi šia Konvencija laivui išduoda arba įgalioja išduoti Tarptautinį krovininės vaterlinijos liudijimą (1966).

2. Liudijimo kopija, antvandeninio borto aukščiui apskaičiuoti panaudotos apžiūros ataskaitos kopija ir skaičiavimų kopija kaip galima anksčiau nusiunčiamos liudijimą išduoti prašiusiai Vyriausybei.

3. Tokiu būdu išduotame liudijime nurodoma, kad jis išduotas valstybės, su kurios vėliava laivas plaukioja arba plaukios, vyriausybės prašymu ir kad jis yra tiek pat veiksmingas ir turi būti taip pat pripažįstamas kaip ir pagal 16 straipsnį išduotas liudijimas.

4. Tarptautinis krovininės vaterlinijos liudijimas (1966) neišduodamas nė vienam laivui, plaukiojančiam su valstybės, kurios vyriausybė nėra Susitariančioji Vyriausybė, vėliava.

18 taisyklė

Liudijimų forma

1. Liudijimai užpildomi juos išduodančios šalies oficialia kalba arba kalbomis. Jei tam vartojama ne anglų arba prancūzų kalba, prie liudijimo pridedamas vertimas į vieną iš šių kalbų.

2. Liudijimų formos turi atitikti III priede nurodytus pavyzdžius. Bet kuriuose išduodamuose liudijimuose ir bet kuriose patvirtintose jų kopijose tiksliai atkuriamas kiekvieno liudijimo pavyzdžio spausdintos dalies išdėstymas.

19 straipsnis
Liudijimų galiojimo trukmė

1. Tarptautinis krovininės vaterlinijos liudijimas (1966) išduodamas Administracijos nustatytam laikotarpiui, kuris negali būti ilgesnis kaip 5 metai, skaičiuojant nuo išdavimo datos.

2. Jei atlikus 14 straipsnio 1 punkto b papunktyje nurodytą apžiūrą neįmanoma laivui išduoti naujo liudijimo iki pradžioje išduoto liudijimo galiojimo termino datos, apžiūrą atliekantis asmuo arba organizacija gali ne ilgesniam kaip penkių mėnesių laikotarpiui pratęsti pirminio liudijimo galiojimą. Šis pratęsimas patvirtinamas įrašu liudijime ir leidžiamas tiktai jei nebuvo padaryta laivo konstrukcijos, įrangos, išdėstymo, pagaminimo medžiagų arba struktūros elementų standartinių matmenų pakeitimų, turinčių įtakos laivo antvandeninio borto aukščiui.

3. Administracija panaikina Tarptautinį krovininės vaterlinijos liudijimą (1966) bet kuriomis iš šių aplinkybių:

a) jei buvo padaryta laivo korpuso arba antstatų pakeitimų, dėl kurių būtų būtina nustatyti padidintą laivo antvandeninio borto aukštį;

b) jei detalės ir įtaisai, nurodyti 14 straipsnio 1 punkto c papunktyje, nėra veiksmingos būklės;

c) jei liudijime įrašu nepatvirtinta, jog laivas buvo patikrintas taip, kaip nurodyta 14 straipsnio 1 punkto c papunktyje;

d) jei laivo konstrukcinis tvirtumas sumažėjęs tiek, kad laivas yra nesaugus.

4. a) Tarptautinio krovininės vaterlinijos išimties liudijimo, Administracijos išduoto laivui, kuriam taikoma išimtis pagal 6 straipsnio 2 punkto sąlygas, galiojimo trukmė negali būti ilgesnė kaip 5 metai. Šis liudijimas atnaujinamas, patvirtinamas ir panaikinamas pagal procedūras, atitinkančias šiame straipsnyje nurodytas procedūras dėl Tarptautinio krovininės vaterlinijos liudijimo (1966).

b) Tarptautinio krovininės vaterlinijos išimties liudijimo, išduoto laivui, kuriam taikoma išimtis pagal 6 straipsnio 4 punkto sąlygas, galiojimo trukmė apribojama to vieno reiso, kuriam jis išduotas, trukme.

5. Laivui Administracijos išduotas liudijimas netenka galios, kai laivui suteikiama teisė plaukioti su kitos valstybės vėliava.

20 straipsnis
Liudijimų pripažinimas

Susitariančiosios Vyriausybės pagal šią Konvenciją išduoti liudijimai pripažįstami kitų Susitariančiųjų Vyriausybių ir visuose šios Konvencijos aprėpties dalykuose laikomi taip pat galiojančiais, kaip ir jų pačių išduoti liudijimai.

21 straipsnis
Kontrolė

1. Kai laivai, turintys pagal 16 arba 17 straipsnį išduotą liudijimą, yra kitų Susitariančiųjų

Vyriausybių uostuose, juos gali tikrinti šių Susitariančiųjų Vyriausybių tinkamai įgalioti pareigūnai. Susitariančiosios Vyriausybės garantuoja, kad ši kontrolė, kiek tai pagrįsta ir įgyvendinama, bus vykdoma tam, kad būtų įsitikinta, jog laivas turi galiojantį pagal šią Konvenciją išduotą liudijimą. Jei laivas turi galiojantį Tarptautinį krovininės vaterlinijos liudijimą (1966), ši kontrolė apsiriboja patikrinimu, ar:

a) laivas nėra pakrautas virš liudijime nurodytų ribų;

b) laivo krovininės vaterlinijos padėtis atitinka nurodytąją liudijime;

c) nebuvo padaryta tokių esminių laivo pakeitimų 19 straipsnio 3 punkto a ir b papunkčiuose nurodytuose dalykuose, dėl kurių išplaukęs į jūrą laivas akivaizdžiai keltų pavojų žmonių gyvybei.

Jei laivas turi galiojantį Tarptautinį krovininės vaterlinijos išimties liudijimą, ši kontrolė apsiriboja patikrinimu, ar laikomasi visų šiame liudijime nurodytų sąlygų.

2. Jei kontrolė vykdoma pagal šio straipsnio 1 punkto c papunktį, ji apsiriboja būtinumu užtikrinti, kad šis laivas nepaliktų uosto, kol jam nebus galima išplaukti į jūrą be pavojaus jo keleiviams ir įgulai.

3. Jei pagal šį straipsnį vykdoma kontrolė suteikia pagrindą vienu ar kitu būdu įsikišti į laivo veiklą, jį tikrinantis pareigūnas nedelsdamas raštu praneša valstybės, su kurios vėliava laivas plaukioja, konsului arba diplomatiniam atstovui apie savo sprendimą ir apie visas aplinkybes, dėl kurių būtina įsikišti.

22 straipsnis
Išskirtinės teisės

Nė vienas laivas negali naudotis šios Konvencijos suteikiamomis išskirtinėmis teisėmis, jei jis neturi pagal šią Konvenciją išduoto galiojančio liudijimo.

23 straipsnis
Avarijos

1. Kiekviena Administracija įsipareigoja ištirti bet kokią laivų, už kuriuos ji atsakinga ir kuriems taikomos šios Konvencijos nuostatos, avariją, jei ji mano, kad toks tyrimas galėtų padėti nustatyti, kokius pakeitimus šioje Konvencijoje būtų pageidautina padaryti.

2. Kiekviena Susitariančioji Vyriausybė įsipareigoja teikti Organizacijai su šiais tyrimais susijusią informaciją. Jokie šiais tyrimais grindžiami Organizacijos pranešimai ar rekomendacijos neturi atskleisti laivų tapatumo arba jų valstybinio priklausomumo arba bet kokiu būdu nustatyti arba netiesiogiai nustatyti bet kurio laivo ar asmens atsakomybę.

24 straipsnis
Ankstesnės sutartys ir konvencijos

1. Visos šiuo metu galiojančios kitos sutartys, konvencijos ir susitarimai dėl su krovinine vaterlinija susijusių dalykų tarp Vyriausybių – šios Konvencijos Šalių – ir toliau lieka visiškai galioti jiems nustatytą laiką:

a) laivams, kuriems ši Konvencija netaikoma;

b) laivams, kuriems ši Konvencija taikoma, – dėl dalykų, kurie nėra joje specialiai nurodyti.

2. Tačiau tuomet, kai tokios sutartys, konvencijos ir susitarimai prieštarauja šios Konvencijos nuostatoms, viršesnės yra šios Konvencijos nuostatos.

25 straipsnis
Ypatingos taisyklės, nustatomos pagal susitarimą

Tais atvejais, kai visos arba kai kurios Susitariančiosios Vyriausybės pagal šią Konvenciją tarpusavio susitarimu nustato tam tikras ypatingas taisykles, apie šias taisykles pranešama Organizacijai, kad jos būtų perduotos visoms Susitariančiosioms Vyriausybėms.

26 straipsnis
Informacijos teikimas

1. Susitariančiosios Vyriausybės įsipareigoja Organizacijai pranešti ir jai deponuoti:

a) pakankamą skaičių pagal šios Konvencijos nuostatas jų išduodamų liudijimų pavyzdžių, kad jie būtų perduoti Susitariančiosioms Vyriausybėms;

b) įstatymų, potvarkių, įsakymų, taisyklių ir kitų dokumentų, skelbiamų įvairiais šios Konvencijos klausimais, tekstus;

c) nevyriausybinių organizacijų, įgaliotų jų vardu veikti tvarkant su krovinine vaterlinija susijusius dalykus, sąrašą, kad jis būtų perduotas Susitariančiosioms Vyriausybėms.

2. Kiekviena Susitariančioji Vyriausybė sutinka dėti pastangas, kad jos taikomi medžiagų atsparumo normatyvai būtų prieinami bet kuriai kitai Susitariančiajai Vyriausybei, šios prašymu.

27 straipsnis
Pasirašymas, priėmimas ir prisijungimas

1. Šią Konvenciją galima pasirašyti per tris mėnesius nuo 1966 m. balandžio 5 d., o vėliau prie jos bus galima prisijungti. Valstybių – Jungtinių Tautų narių, arba bet kurios iš Specializuotųjų institucijų narių, arba Tarptautinės atominės energijos agentūros narių, arba valstybių – Tarptautinio Teisingumo Teismo statuto šalių vyriausybės gali tapti šios Konvencijos Šalimis:

a) pasirašydamos ją be išlygos dėl priėmimo;

b) pasirašydamos su išlyga dėl priėmimo ir vėliau priimdamos; arba

c) prisijungdamos.

2) Priėmimo arba prisijungimo dokumentas deponuojamas Organizacijai, kuri praneša visoms Konvenciją pasirašiusioms arba prie jos prisijungusioms vyriausybėms apie kiekvieną naują priėmimą arba prisijungimą ir dokumentų deponavimo datą.

28 straipsnis
Įsigaliojimas

1. Ši Konvencija įsigalioja praėjus dvylikai mėnesių nuo dienos, kai ją pagal 27 straipsnį yra pasirašiusios be išlygos dėl priėmimo arba deponavusios priėmimo ar prisijungimo dokumentus ne mažiau kaip septynios iš penkiolikos valstybių vyriausybės, kurių kiekviena turi ne mažesnį kaip vieno milijono bruto registro tonų laivyną. Šios Konvencijos įsigaliojimo datą Organizacija praneša visoms ją pasirašiusioms arba prie jos prisijungusioms vyriausybėms.

2. Vyriausybėms, deponavusioms priėmimo arba prisijungimo dokumentą per šio straipsnio 1 punkte nurodytus dvylika mėnesių, priėmimas arba prisijungimas įsigalioja šios Konvencijos įsigaliojimo dieną arba praėjus trims mėnesiams nuo dienos, kai buvo deponuotas priėmimo arba prisijungimo dokumentas, atsižvelgiant į tai, kuri šių datų yra vėlesnė.

3. Vyriausybėms, deponavusioms šios Konvencijos priėmimo arba prisijungimo prie šios Konvencijos dokumentą po jos įsigaliojimo dienos, Konvencija įsigalioja praėjus trims mėnesiams nuo šio dokumento deponavimo dienos.

4. Laikoma, kad po dienos, kai įvykdytos visos priemonės, kurias privaloma įvykdyti, kad įsigaliotų šios Konvencijos pakeitimas, arba kai, jei pakeitimas priimamas visais balsais, laikoma, jog gauti visi pagal 29 straipsnio 2 punkto b papunkčio sąlygas privalomi gauti priėmimo patvirtinimai, bet koks deponuotas Konvencijos priėmimo arba prisijungimo prie jos dokumentas

taikomas iš dalies pakeistai Konvencijai.

29 straipsnis
Pakeitimai

1. Ši Konvencija gali būti iš dalies keičiama bet kurios Susitariančiosios Vyriausybės pasiūlymu ir pagal bet kurią iš šiame straipsnyje nurodytų procedūrų.

2. Keitimas, kai priimama visais balsais:

a) Susitariančiosios Vyriausybės prašymu apie bet kokį jos siūlomą šios Konvencijos pakeitimą Organizacija praneša visoms Susitariančiosioms Vyriausybėms, kad jos apsvarstytų klausimą dėl pakeitimo priėmimo visais balsais.

b) Bet koks toks pakeitimas įsigalioja praėjus dvylikai mėnesių nuo dienos, kai jį priima visos Susitariančiosios Vyriausybės – nebent būtų susitarta dėl ankstesnės datos. Jei kuri nors Susitariančioji Vyriausybė per trejus metus nuo pirmojo Organizacijos pranešimo apie pakeitimą nepraneša Organizacijai jį priimanti arba atmetanti, laikoma, kad ji šį pakeitimą priėmė.

c) Jei bet koks pasiūlytas pakeitimas nepriimamas pagal šio punkto b papunkčio sąlygas per trejus metus nuo dienos, kai Organizacija pirmą kartą pranešė apie jį visoms Susitariančiosioms Vyriausybėms, jis laikomas atmestu.

3. Keitimas po apsvarstymo pačioje Organizacijoje:

a) Susitariančiosios Vyriausybės prašymu bet koks jos siūlomas šios Konvencijos pakeitimas svarstomas Organizacijoje. Jei šis pakeitimas priimamas Organizacijos Jūrų saugumo komitete dviejų trečdalių dalyvaujančiųjų ir balsuojančiųjų balsų dauguma, apie jį ne vėliau kaip likus šešiems mėnesiams iki pateikimo jį svarstyti Organizacijos Asamblėjoje pranešama visoms valstybėms – Organizacijos narėms ir visoms Susitariančiosioms Vyriausybėms.

b) Pakeitimą priėmus Asamblėjoje dviejų trečdalių dalyvaujančių ir balsuojančių balsų dauguma, Organizacija apie šį pakeitimą praneša visoms Susitariančiosioms Vyriausybėms, kad šios jį priimtų.

c) Toks pakeitimas įsigalioja praėjus dvylikai mėnesių nuo dienos, kai jį priima du trečdaliai Susitariančiųjų Vyriausybių. Jis įsigalioja visoms Susitariančiosioms Vyriausybėms išskyrus tas iš jų, kurios šiam pakeitimui dar neįsigaliojus pareikštų jo nepriimančios.

d) Priimant pakeitimą, Asamblėja dviejų trečdalių joje dalyvaujančiųjų ir balsuojančiųjų, tarp jų esant ne mažiau kaip dviejų trečdalių vyriausybių, kurios yra atstovaujamos Jūrų saugumo komitete ir dalyvauja bei balsuoja Asamblėjoje, balsų dauguma gali pasiūlyti priimti nutarimą šį pakeitimą esant tokios svarbos, jog bet kuri Susitariančioji Vyriausybė, kuri pateikia pareiškimą pagal c papunkčio sąlygas ir nepriima šio pakeitimo per dvyliką mėnesių nuo jo įsigaliojimo, pasibaigus šiam laikotarpiui nustoja buvusi šios Konvencijos Šalimi. Prieš tai šis Asamblėjos nutarimas turi būti priimtas dviejų trečdalių šios Konvencijos Susitariančiųjų Vyriausybių.

e) Tai, kas nurodyta šiame punkte, negali sukliudyti Susitariančiajai Vyriausybei, pirma pasiūliusiai iš dalies keisti šią Konvenciją pagal šio punkto sąlygas, bet kuriuo metu imtis jos nuomone tinkamų alternatyvių veiksmų pagal šio straipsnio 2 arba 4 punktų sąlygas.

4. Konferencijos patvirtinami pakeitimai:

a) Susitariančiosios Vyriausybės, kuriai pritaria ne mažiau kaip vienas trečdalis visų Susitariančiųjų Vyriausybių, prašymu Organizacija sušaukia vyriausybių konferenciją šios Konvencijos pakeitimams apsvarstyti.

b) Apie kiekvieną tokioje konferencijoje dalyvaujančių ir balsuojančių Susitariančiųjų Vyriausybių dviejų trečdalių balsų dauguma priimtą pakeitimą Organizacija praneša visoms Susitariančiosioms Vyriausybėms tam, kad jos jį priimtų arba jo nepriimtų.

c) Šis pakeitimas įsigalioja praėjus dvylikai mėnesių nuo dienos, kai jį priima du trečdaliai Susitariančiųjų Vyriausybių. Jis įsigalioja visoms Susitariančiosioms Vyriausybėms, išskyrus tas iš jų, kurios šiam pakeitimui dar neįsigaliojus pareikštų jo nepriimančios.

d) Priimant pakeitimą, konferencija dviejų trečdalių joje dalyvaujančiųjų ir balsuojančiųjų balsų dauguma gali pasiūlyti priimti nutarimo pakeitimą esant tokios svarbos, jog bet kuri Susitariančioji Vyriausybė, kuri pateikia pareiškimą pagal c papunkčio sąlygas ir nepriima šio pakeitimo per dvyliką mėnesių nuo jo įsigaliojimo, pasibaigus šiam laikotarpiui nustoja buvusi šios Konvencijos Šalimi.

5. Bet kurie pagal šio straipsnio sąlygas padaryti su laivo konstrukcija susiję šios Konvencijos pakeitimai galioja vien laivams, kurių kilis pastatomas ant stapelio arba kurių statybos etapas yra panašus šio pakeitimo įsigaliojimo dieną ar po jos.

6. Organizacija praneša visoms Susitariančiosioms Vyriausybėms apie visus pagal šio straipsnio nuostatas įsigaliojusius pakeitimus ir kiekvieno iš jų įsigaliojimo datą.

7. Bet koks pareiškimas dėl pakeitimo priėmimo ar nepriėmimo pagal šio straipsnio sąlygas pateikiamas raštu Organizacijai, o ši praneša visoms Susitariančiosioms Vyriausybėms apie kiekvieną tokį gautą dokumentą ir jo gavimo datą.

30 straipsnis
Denonsavimas

1. Bet kuri Susitariančioji Vyriausybė gali denonsuoti šią Konvenciją bet kuriuo metu praėjus penkeriems metams nuo Konvencijos įsigaliojimo šiai Susitariančiajai Vyriausybei dienos.

2. Denonsuojama rašytiniu pranešimu, adresuotu Organizacijai, o ši apie kiekvieną tokį pranešimą ir apie jo gavimo datą praneša visoms kitoms Susitariančiosioms Vyriausybėms.

3. Denonsavimas įsigalioja praėjus vieniems metams po to, kai Organizacija gauna denonsavimo pranešimą arba po tokio ilgesnio laiko, koks jame nurodytas.

31 straipsnis
Laikinas veikimo sustabdymas

1. Vykstant karo veiksmams arba kitokiomis ypatingomis aplinkybėmis, turinčiomis įtakos valstybės, kurios vyriausybė yra Susitariančioji Vyriausybė, gyvybiniams interesams, ši vyriausybė gali laikinai sustabdyti visų šios Konvencijos nuostatų arba bet kurios jų dalies veikimą. Konvencijos veikimą laikinai sustabdanti vyriausybė apie bet kokį tokį sustabdymą nedelsdama praneša Organizacijai.

2. Toks laikinas veikimo sustabdymas neatima iš kitų Susitariančiųjų Vyriausybių bet kokių kontrolės pagal šią Konvenciją teisių jų uostuose esančių Konvencijos veikimą sustabdžiusios vyriausybės laivų atžvilgiu.

3. Konvencijos veikimą laikinai sustabdžiusi vyriausybė gali bet kuriuo metu tokį sustabdymą atšaukti; apie tokį atšaukimą ji nedelsdama praneša Organizacijai.

4. Organizacija apie bet kokį šios Konvencijos veikimo sustabdymą arba sustabdymo atšaukimą praneša visoms Susitariančiosioms Vyriausybėms.

32 straipsnis
Teritorijos

1. a) Jungtinės Tautos – tais atvejais, kai jos valdo teritoriją – arba bet kuri už tos teritorijos tarptautinius ryšius atsakinga Susitariančioji Vyriausybė, siekdamos išplėsti šios Konvencijos galiojimą tokiai teritorijai, kaip galima greičiau konsultuojasi su šia teritorija arba imasi kitokių atitinkamų priemonių ir gali bet kuriuo metu pareikšti, raštu pranešdamos Organizacijai, jog šios Konvencijos galiojimas išplečiamas šiai teritorijai.

b) Šios Konvencijos galiojimas pranešime įvardytai teritorijai išplečiamas nuo pranešimo gavimo dienos arba nuo kitos šiame pranešime nurodytos datos.

2. a) Jungtinės Tautos arba bet kuri Susitariančioji Vyriausybė, pagal šio straipsnio 1 punkto a papunkčio sąlygas pareiškusios apie Konvencijos galiojimo išplėtimą teritorijai, gali bet kuriuo metu praėjus penkeriems metams nuo dienos, kai Konvencijos galiojimas taip išplečiamas bet kuriai teritorijai, pareikšti, raštu pranešdamos Organizacijai, jog ši Konvencija nustoja galiojusi bet kuriai pranešime įvardytai teritorijai.

b) Ši Konvencija nustos galioti bet kuriai tokiame pranešime minimai teritorijai praėjus vieniems metams arba kitam šiame pranešime nurodytam laikotarpiui nuo dienos, kada Organizacija jį gavo.

3. Organizacija praneša visoms Susitariančiosioms Vyriausybėms apie šios Konvencijos galiojimo išplėtimą bet kurioms teritorijoms pagal šio straipsnio 1 punkto sąlygas ir apie bet kurio tokio išplėtimo galiojimo baigtį pagal 2 punkto nuostatas, kiekvienu atveju nurodydama datą, nuo kurios šios Konvencijos galiojimas taip išplečiamas arba nutraukiamas.

33 straipsnis
Registravimas

1. Ši Konvencija deponuojama Organizacijai, o jos Generalinis Sekretorius patvirtintas jos kopijas siunčia visoms Konvenciją pasirašiusioms Vyriausybėms ir visoms prie šios Konvencijoms prisijungusioms vyriausybėms.

2. Iškart po Konvencijos įsigaliojimo Organizacija įregistruoja jos tekstą pagal Jungtinių Tautų Chartijos 102 straipsnį.

34 straipsnis
Kalbos

Ši Konvencija sudaryta vienu egzemplioriumi anglų ir prancūzų kalbomis; abu tekstai autentiški. Parengiami ir kartu su pasirašytu originalu deponuojami oficialūs vertimai į ispanų ir rusų kalbas.

TAI PATVIRTINDAMI, tinkamai savo Vyriausybių įgalioti asmenys pasirašė šią Konvenciją.*

PRIIMTA 1966 metų balandžio penktą dieną Londone.

---

* Parašai praleidžiami

I PRIEDAS

TAISYKLĖS KROVININĖMS VATERLINIJOMS NUSTATYTI

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

Pagal šias taisykles laikoma, kad kroviniai, balastas ir t. t. yra tokio pobūdžio ir taip sukrauti bei išdėstyti, kad užtikrintų laivo stovumą ir leistų išvengti jo konstrukcijų perkrovimo.

Taip pat laikoma, kad šios taisyklės atitinka esamus tarptautinius reikalavimus dėl laivų stovumo arba skirstymo į skyrius.

1 taisyklė
Korpuso atsparumas

Administracija privalo įsitikinti, jog bendras korpuso konstrukcinis atsparumas yra pakankamas atsižvelgiant į laivo grimzlę, atitinkančią jam nustatytą antvandeninio borto aukštį. Laivus, pastatytus ir prižiūrimus pagal Administracijos pripažintos klasifikacinės bendrovės reikalavimus, leidžiama laikyti pakankamai atspariais.

2 taisyklė
Taikymas

1. Laivams su mechaninėmis varymo priemonėmis arba lichteriams, baržoms ar kitiems laivams be savarankiškų varymo priemonių antvandeninio borto aukštis nustatomas taip, kaip nurodyta šio priedo 1–40 straipsnių nuostatose.

2. Laivams, denyje vežantiems medienos krovinius, be šios taisyklės 1 punkte nurodyto antvandeninio borto aukščio, leidžiama nustatyti medienos krovinių antvandeninio borto aukštį, kaip nurodyta šio priedo 41–45 straipsnių nuostatose.

3. Laivams, suprojektuotiems plaukti su burėmis, nesvarbu, ar jos būtų vienintelė jų varymo priemonė, ar tik pagalbinė, antvandeninio borto aukštis nustatomas taip, kaip nurodyta šio priedo 1–40 straipsnių nuostatose. Gali būti pareikalauta, kad jie turėtų ir aukštesnį, Administracijos nustatytą antvandeninį bortą.

4. Mediniams ar medžio ir plieno konstrukcijos arba pastatytiems iš kitokių Administracijos leidžiamų naudoti medžiagų laivams, arba laivams, kuriems dėl jų konstrukcinių savybių taikyti šio priedo nuostatas būtų nepagrįsta arba praktiškai neįgyvendinama, antvandeninio borto aukštį nustato Administracija.

5. Šio priedo 10–26 taisyklės taikomos kiekvienam iš laivų, kuriems nustatytas minimalus antvandeninio borto aukštis. Šiuos reikalavimus gali būti leidžiama sumažinti laivui, kuriam nustatytas aukštesnis už minimalų antvandeninis bortas, jei Administraciją patenkina laive užtikrinamos saugumo sąlygos.

3 taisyklė
Prieduose vartojamų sąvokų apibrėžtys

1. *Ilgis.* Ilgiu *(L)* laikoma 96 proc. bendro ilgio vaterlinijoje, atitinkančioje 85 proc. mažiausio nuo kilio viršaus išmatuoto teorinio borto aukščio, arba ilgis toje pačioje vaterlinijoje nuo forštevenio priekio iki vairo balerio ašies, jei šis būtų didesnis. Laivuose, suprojektuotuose plaukioti su pasvirusiu kiliu, šis ilgis matuojamas vaterlinijoje, lygiagrečioje su projektine vaterlinija.

2. *Statmenys.* Laikoma, kad laivapriekio ir laivagalio statmenys yra ilgio (L) laivapriekio ir

laivagalio galuose. Laivapriekio statmuo sutampa su forštevenio priekiu toje vaterlinijoje, kurioje šis ilgis matuojamas.

3. *Midelyje.* Midelis yra per ilgio (*L*) vidurį.

4. *Plotis.* Jei specialiai nenurodyta kitaip, plotis (B) yra didžiausias midelyje išmatuotas laivo plotis tarp teorinio španto linijų, jei laivas turi metalo apkalą, ir tarp laivo korpuso išorės paviršių, jei šis korpusas pagamintas iš bet kokios kitos medžiagos.

5. *Teorinis borto aukštis*

a) Teorinis borto aukštis – atstumas, vertikaliai išmatuotas laivo borte nuo kilio viršaus iki antvandeninio borto denio bimso viršaus prie laivo borto. Mediniuose bei medžio ir plieno konstrukcijos laivuose šis atstumas matuojamas nuo kilio išdrožos apkalai įleisti apatinio krašto. Jei midelio pjūvyje laivo korpuso apačia įdubusi, arba jei joje pritvirtintos storos apkalos juostos, šis atstumas matuojamas nuo tos vietos, kurioje laivo dugno plokštuma, pratęsta korpuso vidurio link, kertasi su kilio šonu.

b) Laivuose, kuriuose viršutinės borto briaunos suapvalintos, *teorinis borto aukštis* matuojamas iki teorinių denio ir bortų linijų kirtimosi taško, jas pratęsus taip, tartum viršutinė borto briauna būtų suprojektuota be suapvalinimo.

c) Jei antvandeninio borto denis yra laiptuotas ir paaukštintoji denio dalis nusitęsusi virš taško, kuriame turi būti nustatytas teorinis laivo borto aukštis, šis teorinis borto aukštis matuojamas iki santykinės linijos, kuri nuo žemesnės denio dalies tęsiasi linija, lygiagrečia su paaukštintąja denio dalimi.

6. *Borto aukštis antvandeninio borto aukščiui matuoti (D)*

a) Borto aukštis antvandeninio borto aukščiui matuoti yra teorinis borto aukštis midelyje plius antvandeninio denio stringerio plokštės (jei jos esama) storis plius, jei atviro antvandeninio borto denis turi apdangą,

$\frac{T(L-S)}{L}$; čia:

T – vidutinis atviro antvandeninio borto denio apdangos ne prie denio angų storis, o

S – bendras antstatų ilgis pagal jo apibrėžtį šios taisyklės 10 punkto d papunktyje.

b) Laive, kurio viršutinės borto briaunos suapvalintos didesniu negu 4 proc. pločio (B) spinduliu arba kurio bortai jų viršutinėje dalyje yra neįprastos formos, borto aukštis antvandeninio borto aukščiui matuoti yra lygus laivo, kuris midelio pjūvyje turi viršvandeninę korpuso dalį su vertikaliais bortais ir kurio kontūras plačiausioje vietoje atitinka faktinį kontūrą, o viršvandeninės dalies pjūvio plotas yra lygus faktiniam plotui.

7. *Vandentalpos koeficientas.* Vandentalpos koeficientas (C_b) apskaičiuojamas pagal formulę:

$C_b = \frac{\nabla}{L \cdot B \cdot d_1}$; čia:

∇ laivui su metaliniu korpusu – jo teorinės vandentalpos tūris be kyšulių, o laivui su iš kitokių medžiagų pagamintu korpusu –jo vandentalpos tūris iki korpuso išorės paviršiaus, abiem atvejais skaičiuojant pagal teorinę grimzlę d_1;

d_1 čia lygi 85 proc. mažiausios laivo teorinės grimzlės.

8. *Antvandeninio borto aukštis.* Laivui nustatytas antvandeninio borto aukštis yra midelyje vertikaliai išmatuotas atstumas nuo denio linijos ženklo viršutinio krašto iki atitinkamos krovininės vaterlinijos ženklo viršutinio krašto.

9. *Antvandeninio borto denis.*

Paprastai antvandeninio borto denis yra pats aukščiausias vientisas ir atmosferos sąlygų

poveikiui bei bangavimui atviras denis, turintis nuolatines priemones uždaryti visoms neapsaugotoje jo dalyje įrengtoms angoms, žemiau kurio visos laivo bortuose įrengtos angos turi nuolatines priemones joms uždaryti taip, kad būtų nepralaidžios vandeniui. Jei laivo antvandeninio borto denis nėra vientisas, antvandeninio borto deniu laikoma atviro denio žemiausia linija ir jos pratęsimas lygiagrečiai su viršutine denio dalimi. Laivo savininkui pageidaujant ir Administracijai sutikus, kaip antvandeninio borto denis laivui gali būti nustatytas kuris nors žemesnis denis, jei jis yra vientisas, laivapriekio ir laivagalio kryptimis nepertraukiamai įrengtas bent tarp mechanizmų patalpos ir laivo galinių skyrių pertvarų ir nepertraukiamai įrengtas skersai laivo. Jei šis žemesnis denis laiptuotas, antvandeninio borto deniu laikoma šio denio žemiausia linija ir su jo viršutine dalimi lygiagretus šios linijos tęsinys. Jei kuris nors žemesnis laivo denis jam nustatomas kaip antvandeninio borto denis, virš antvandeninio borto denio iškilusi korpuso dalis dalykuose, susijusiuose su antvandeninio borto aukščio nustatymo sąlygų taikymu ir jo apskaičiavimu, laikoma antstatu. Antvandeninio borto aukštis apskaičiuojamas atsižvelgiant būtent į šį denį.

10. *Antstatas*

a) Antstatas yra deniu dengtas statinys, įrengtas antvandeninio borto denyje nuo vieno laivo borto iki kito arba taip, kad jo šono apkala nėra atitraukta nuo laivo borto apkalos laivo vidurio link daugiau kaip per 4 proc. laivo pločio *(B).*

b) Atidalytas antstatas yra antstatas, kuriame:

i) įrengtos patikimos konstrukcijos jį atidalijančios pertvaros;

ii) šiose pertvarose įrengtos įeinamosios angos (jei tokių yra) ir yra 12 taisyklės nuostatas atitinkančios durys;

iii) visos kitos jo šonuose arba galuose įrengtos durys turi patikimas priemones joms uždaryti, kad nepraleistų vandens.

Tiltelis arba jutas nelaikomi atidalytais, nebent bet kurioje paties aukščiausio vientiso aplinkai atviro denio vietoje arba dar aukščiau būtų įrengtas alternatyvus įėjimas įgulai pasiekti juose išdėstytas mechanizmų ir kitas tarnybines patalpas, kuris visada prieinamas tada, kai uždarytos pertvarose įrengtos angos.

c) Antstato aukštis yra mažiausias vertikaliai borte išmatuotas atstumas nuo antstatą dengiančio denio bimsų viršaus iki antvandeninio borto denio bimsų viršaus.

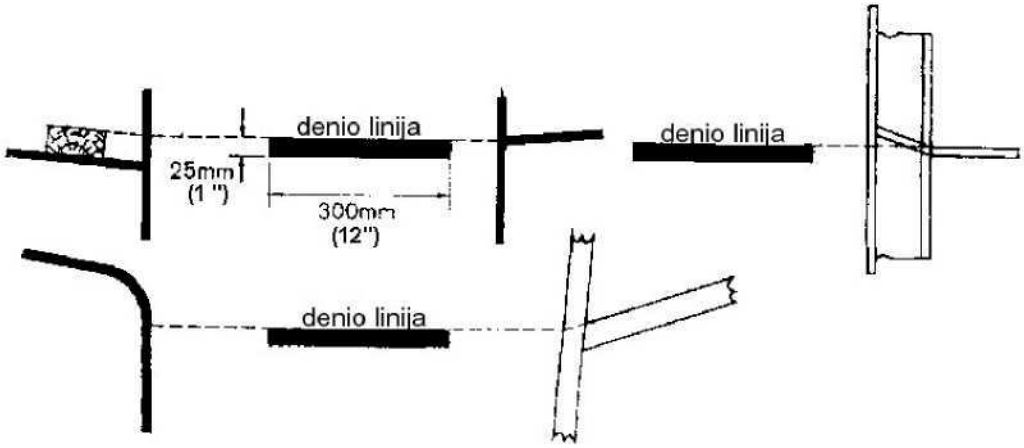
d) Antstato ilgis (S) yra vidutinis tos jo dalies ilgis, kuri neviršija ilgio (L).

11. *Lygiadenis laivas* – laivas, kurio antvandeninio borto denyje nėra jokių antstatų.

12. *Atsparus blogam orui* – laivas, į kurį bet kokiomis jūros sąlygomis vanduo neprasiskverbia į vidų.

4 taisyklė
Denio linijos ženklas

Denio linijos ženklas – tai 300 mm (12 colių) ilgio ir 25 mm (1 colio) pločio horizontali juosta. Ji turi būti pažymėta laivo midelyje abiejuose jo bortuose, o jos viršutinis kraštas paprastai eina per tašką, kuriame antvandeninio borto denio viršutinio paviršiaus pratęsimas į laivo išorę kertasi su korpuso apkalos išorės paviršiumi (kaip parodyta 1 pav.), atsižvelgiant ir į tai, kad denio linija gali būti paženklinama ir jos vietą susiejant su kitu fiksuotu laivo tašku, su sąlyga, kad atitinkamai būtų koreguojamas ir antvandeninio borto aukštis. Visais atvejais taškas, su kuriuo susietas denio linijos ženklas, ir antvandeninio borto identifikavimas nurodomi Tarptautiniame krovininės vaterlinijos liudijime (1966).

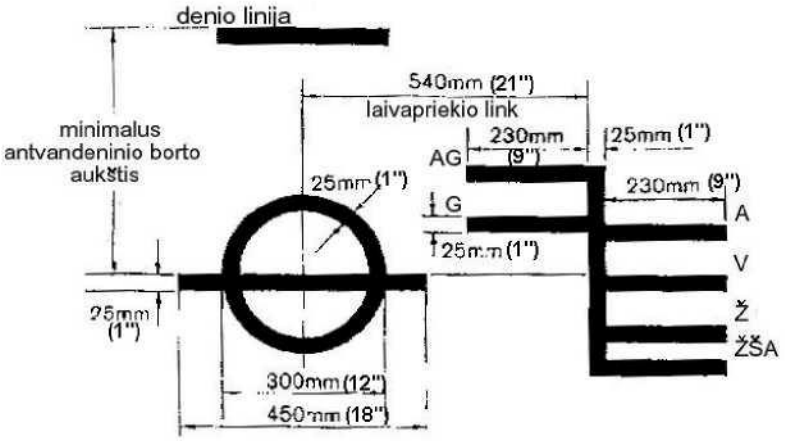
1 pav. Denio linijos ženklas

5 taisyklė
Krovininės vaterlinijos ženklas

Krovininės vaterlinijos ženklas – tai 300 mm (12 colių) išorinio skersmens ir 25 mm (1 colio) pločio žiedas, perkirstas horizontalia 450 mm (18 colių) ilgio ir 25 mm (1 colio) pločio juosta, kurios viršutinis kraštas eina per žiedo centrą. Šis centras turi būti pažymėtas midelyje per atstumą, lygų laivui nustatytam vasaros antvandeninio borto aukščiui, vertikaliai išmatuotą nuo denio linijos ženklo viršutinio krašto (kaip parodyta 2 pav.).

6 taisyklė
Linijų ženklai, susiję su krovininės linijos ženklu

1. Pagal šias taisykles nustatytas krovinines vaterlinijas žymintys ženklai susideda iš horizontalios 230 mm (9 colių) ilgio ir 25 mm (1 colio) pločio juostos, stačiu kampu iš laivapriekio pusės, jei specialiai nenurodyta kitaip, sujungtos su vertikalia 25 mm (1 colio) pločio juosta, pažymėta per 540 mm (21 colio) atstumą laivapriekio link nuo žiedo centro (kaip parodyta 2 pav.).

2 pav. Krovininės vaterlinijos ženklas ir jam taikomi vaterlinijų ženklai

2. Taikomos šios krovininės vaterlinijos:

a) Vasaros krovininė vaterlinija, kurią žymi žiedą per vidurį kertančios juostos, taip pat V raide paženklintos juostos viršutinis kraštas.

b) Žiemos krovininė vaterlinija, kurią žymi Ž raide paženklintos juostos viršutinis kraštas.

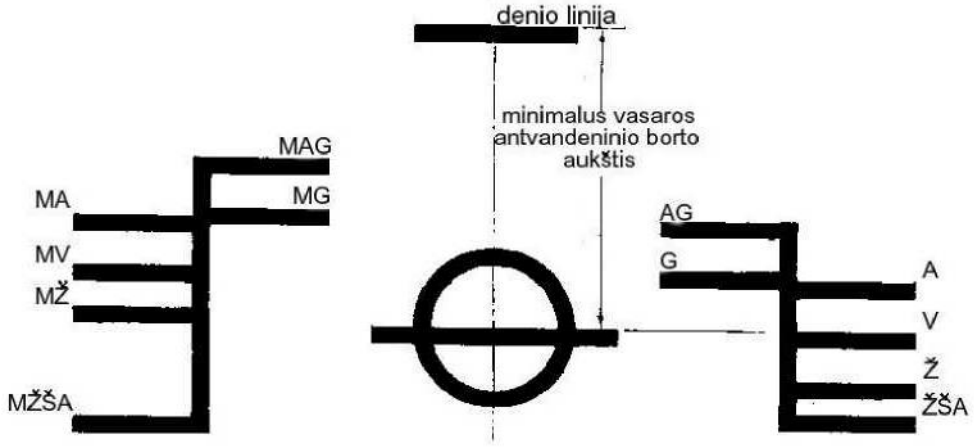
c) Žiemos Šiaurės Atlante krovininė vaterlinija, kurią žymi ŽŠA raidėmis paženklintos juostos viršutinis kraštas.

d) Atogrąžų krovininė vaterlinija, kurią žymi A raide paženklintos juostos viršutinis kraštas.

e) Vasaros krovininė vaterlinija gėlam vandeniui, kurią žymi G raide paženklintos juostos viršutinis kraštas. Vasaros krovininės vaterlinijos gėlam vandeniui ženklas su vertikalia juosta jungiasi iš laivagalio pusės. Vertikalus atstumas tarp vasaros krovininės vaterlinijos gėlam vandeniui ir vasaros krovininės vaterlinijos yra lygus leidžiamam antvandeninio borto aukščio sumažinimui, kai laivas kraunamas gėlame vandenyje pagal kitas krovinines vaterlinijas.

f) Atogrąžų krovininė vaterlinija gėlam vandeniui, kurią žymi AG raidėmis paženklintos juostos viršutinis kraštas.

3. Jei pagal šias taisykles laivui nustatomas medienos krovinių antvandeninio borto aukštis, paprastąsias krovinines vaterlinijas žymintys ženklai papildomi medienos krovinių krovininių vaterlinijų ženklais. Šie ženklai yra horizontalios 230 mm (9 colių) ilgio ir 25 mm (1 colio) pločio juostos, stačiu kampu iš laivagalio pusės, jei specialiai nenurodyta kitaip, sujungtos su vertikalia 25 mm (1 colio) pločio juosta, pažymėta per 540 mm (21 colio) atstumą laivagalio link nuo žiedo centro (kaip parodyta 3 pav.).

3 pav. Medienos krovinių krovininės vaterlinijos ženklas ir jam taikomi vaterlinijų ženklai

4. Taikomos šios medienos krovinių krovininės vaterlinijos:

a) Medienos krovinių vasaros krovininė vaterlinija, kurią žymi MV raidėmis paženklintos juostos viršutinis kraštas.

b) Medienos krovinių žiemos krovininė vaterlinija, kurią žymi MŽ raidėmis paženklintos juostos viršutinis kraštas.

c) Medienos krovinių žiemos Šiaurės Atlante krovininė vaterlinija, kurią žymi MŽŠA raidėmis paženklintos juostos viršutinis kraštas.

d) Medienos krovinių atogrąžų krovininė vaterlinija, kurią žymi MA raidėmis paženklintos juostos viršutinis kraštas.

e) Medienos krovinių vasaros krovininė vaterlinija gėlam vandeniui, kurią žymi MG raide paženklintos juostos viršutinis kraštas; ši juosta su vertikalia juosta jungiasi iš laivapriekio pusės. Vertikalus atstumas tarp medienos krovinių vasaros krovininės vaterlinijos gėlam vandeniui ir medienos krovinių vasaros krovininės vaterlinijos yra lygus leidžiamam sumažintam antvandeninio borto aukščiui ir kai laivas kraunamas gėlame vandenyje pagal kitas medienos krovinių krovinines vaterlinijas.

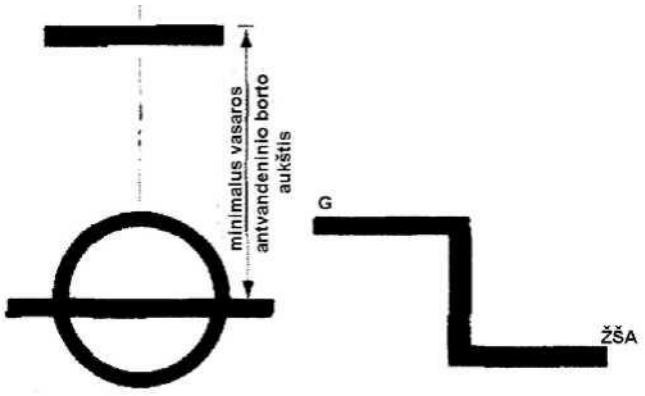
f) Medienos krovinių atogrąžų krovininė vaterlinija gėlam vandeniui, kurią žymi MAG raidėmis paženklintos juostos viršutinis kraštas.

5. Jei dėl laivo savybių arba jo eksploatacijos pobūdžio ar plaukiojimo apribojimų negalima

taikyti bet kurios iš sezoninių vaterlinijų, jų ženklų galima nežymėti.

6. Jei laivui nustatomas aukštesnis už minimalų antvandeninio laivo bortas ir dėl to krovininė vaterlinija pažymima ten, kur žymima pati žemiausia pagal šią Konvenciją mažiausiam antvandeninio borto aukščiui nustatyta sezoninė vaterlinija arba dar žemiau, privaloma pažymėti tik gėlo vandens krovininę vaterliniją.

7. Burinius laivus privaloma žymėti tiktai krovininės vaterlinijos gėlam vandeniui ir žiemos Šiaurės Atlante krovininės vaterlinijos ženklais (kaip parodyta 4 pav.).

4 pav. Burinių laivų krovininės vaterlinijos ženklas ir jam taikomi vaterlinijų ženklai

8. Jei žiemos Šiaurės Atlante krovininės vaterlinijos ženklas prie tos pačios vertikalios juostos sutampa su žiemos krovininės vaterlinijos ženklu, ši vaterlinija paženklinama Ž raide.

9. Papildomos krovininės vaterlinijos, nustatytos pagal kitų galiojančių tarptautinių konvencijų reikalavimus, gali būti pažymėtos prie 1 punkte nurodytos vertikalios juostos, statmenai jai ir nukreiptos laivagalio link.

7 taisyklė
Krovinines vaterlinijas nustatančios įstaigos ženklas

Krovinines vaterlinijas nustatančios įstaigos ženklas gali būti pažymėtas kartu su krovininės vaterlinijos žiedu virš juostos, kertančios šį žiedą per vidurį, arba aukščiau šio žiedo ar po juo. Šį ženklą turi sudaryti ne daugiau kaip keturios įstaigos pavadinimą identifikuojančios pradinės raidės, kiekviena apytiksliai 115 mm (4 1/2 colio) aukščio ir 75 mm (3 colių) pločio.

8 taisyklė
Žymėjimo detalės

Žiedas, vaterlinijų ženklai ir raidės tamsiame fone nudažomos baltai arba geltonai, arba, šviesiame fone, juodai. Jie taip pat turi būti pažymėti laivo bortuose patvariu, Administracijos reikalavimus atitinkančiu būdu. Šie ženklai turi aiškiai matytis, ir prireikus reikia imtis specialių priemonių tam užtikrinti.

9 taisyklė
Ženklų patvirtinimas

Tarptautinis krovininės vaterlinijos liudijimas negali būti laivui išduotas tol, kol pareigūnas arba apžiūros ekspertas, veikiantys pagal Konvencijos 13 straipsnio nuostatas, nepatvirtins, kad ženklai laivo bortuose pažymėti taisyklingai ir patvariu būdu.

II SKYRIUS
SĄLYGOS ANTVANDENINIO BORTO AUKŠČIUI NUSTATYTI

10 taisyklė
Kapitonui skirta informacija

1. Kiekvieno naujo laivo kapitonui pateikiama pakankamai išsami patvirtintos formos informacija, leidžianti jam tvarkyti laivo krovimo ir balasto operacijas taip, kad nebūtų leista susidaryti bet kokioms nepriimtinoms laivo konstrukcijos perkrovoms; tačiau neprivaloma šį reikalavimą taikyti bet kokiam konkrečiam laivo ilgiui, konstrukcijai arba tipui, jei Administracija nemano, kad tai būtina.

2. Kiekvienam naujo laivo kapitonui, kuris dar nėra aprūpintas informacija dėl laivo stovumo pagal galiojančios Tarptautinės konvencijos dėl žmogaus gyvybės apsaugos jūroje nuostatas, vadovautis pateikiama pakankamai išsami patvirtintos formos informacija apie laivo stovumą įvairiomis jo darbo sąlygomis; Administracijai perduodama šios informacijos kopija.

11 taisyklė
Galinės antstato pertvaros

Pertvaros neapsaugotuose atidalytų antstatų galuose turi būti pakankamai atsparios konstrukcijos ir atitikti Administracijos reikalavimus.

12 taisyklė
Durys

1. Visos atidalytų antstatų galinėse pertvarose įtaisytos įeinamosios angos privalo turėti duris iš plieno arba kitokios lygiavertės medžiagos, tvirtai ir patvariai pritvirtintas prie pertvaros, įrėmintas staktų, sustandintas ir įrengtas taip, kad visa ši konstrukcija atsparumu prilygtų pertvarai be angų ir uždarius būtų nepralaidi vandeniui. Priemonės šioms durims užsandarinti, kad nepraleistų vandens, turi susidėti iš tarpiklių ir užveržimo įtaisų arba kitokių lygiaverčio poveikio priemonių; jos turi būti patvariai pritvirtintos prie pertvarų arba prie pačių durų, o durys turi būti įrengtos taip, kad jas būtų galima atidaryti iš abiejų pertvaros pusių.

2. Jei šiose taisyklėse nenurodyta kitaip, atidalytų antstatų galinėse pertvarose įrengtų įeinamųjų angų slenksčių aukštis turi būti bent 380 mm (15 colių) virš denio.

13 taisyklė
Liukų, tarpdurių ir vėdinimo angų įrengimo padėtys

Pagal šią taisyklę nustatomos dvi liukų, tarpdurių ir vėdinimo angų padėtys:

1 padėtis – ant neapsaugotų antvandeninio borto denio bei paaukštinto laivagalio denio ir ant neapsaugotų antstatų denių, išdėstytų laivapriekio link nuo taško, esančio per vieną ketvirtį laivo ilgio nuo laivapriekio statmens.

2 padėtis – ant neapsaugotų antstatų denių, išdėstytų laivagalio link per vieną ketvirtį laivo ilgio nuo laivapriekio statmens.

14 taisyklė
Krovinių liukai ir kiti liukai

1. 1 ir 2 padėtyse įrengtų krovinių ir kitų liukų konstrukcija ir nepralaidumą vandeniui užtikrinančios priemonės turi atitikti bent šio priedo 15 ir 16 taisyklių nuostatas.

2. Aukščiau antstatų denio esančiuose deniuose įrengtų neapsaugotų liukų komingsai ir dangčiai turi atitikti Administracijos reikalavimus.

15 taisyklė
Liukai, uždaromi kilnojamaisiais dangčiais ir užsandarinami nepralaidžiu vandeniui brezentu ir priemonėmis jam sutvirtinti

Liukų komingsai

1. Liukų, uždaromų kilnojamaisiais dangčiais, kurie užsandarinami nepralaidžiu vandeniui brezentu ir priemonėmis jam sutvirtinti, komingsai turi būti tvirtos konstrukcijos, o jų aukštis virš denio turi būti bent:

600 mm (23 1/2 colio), esančių 1 padėtyje;

450 mm (17 1/2 colio), esančių 2 padėtyje *Liukų dangčiai*

2. Bet kuris paviršius, ant kurio laikosi liuko dangčiai, turi būti bent 65 mm (2 1/2 colio) pločio.

3. Jei dangčiai pagaminti iš medžio, jų storis tarp apdirbtų paviršių turi būti bent 60 mm ($2^3/_8$ colio), o jais uždaromas plotis neturi būti didesnis kaip 1,5 m (4,9 pėdos).

4. Jei dangčiai pagaminti iš mažaanglio plieno, liukų, įrengtų 1 padėtyje, atsparumas apskaičiuojamas ne mažesnei kaip 1,75 t/kv. m (358 svarų/kv. pėdai) apkrovai, o 2 padėtyje įrengtų liukų – ne mažesnei kaip 1,3 t/kv. m (266 svarų/ kv. pėdai); taip apskaičiuotos didžiausios įrąžos ir koeficiento 4,25 sandauga neturi būti didesnė už minimalų medžiagos ribinį atsparumą. Jie turi būti tokios konstrukcijos, kad įlinkis, esant tokiai apkrovai, būtų ne didesnis kaip 0,0028 dangčiais uždaromo pločio.

5. 24 m (79 pėdų) ilgio laivų 1 padėtyje įrengtiems liukams apskaičiuoti priimtą apkrovos dydį galima sumažinti iki 1 t/kv. m (205 svarų/kv. pėdai), o 100 m (328 pėdų) ilgio laivams jis turi būti ne mažesnis kaip 1,75 t/kv. m (358 svarai/kv. pėdai). 2 padėtyje įrengtiems liukams ši apkrova gali būti sumažinta atitinkamai iki 0,75 t/kv. m (154 svarų/kv. pėdai) ir 1,30 t/kv. m (266 svarų/kv. pėdai). Tarpinių ilgių laivams apkrova visais atvejais nustatoma linijine interpoliacija.

Kilnojamieji bimsai

6. Jei liukų dangčius laikantys kilnojamieji bimsai pagaminti iš mažaanglio plieno, jų atsparumas apskaičiuojamas ne mažesnei kaip 1,75 t/kv. m (358 svarų/kv. pėdai) apkrovai 1 padėtyje įrengtiems liukams ir ne mažesnei kaip 1,30 t/kv. m (266 svarų/kv. pėdai) apkrovai 2 padėtyje įrengtiems liukams, o taip apskaičiuotos didžiausios įrąžos ir koeficiento 5 sandauga neturi būti didesnė už atitinkančią medžiagos minimalios viršutinės takumo ribos tašką. Jie turi būti tokios konstrukcijos, kad įlinkis, esant tokiai apkrovai, būtų ne didesnis kaip 0,0044 bimsais uždaromo pločio.

Pontonų tipo dangčiai

7. Jei vietoj kilnojamųjų bimsų su dangčiais naudojamasi iš mažaanglio plieno pagamintais pontonų tipo dangčiais, jų atsparumas apskaičiuojamas pagal 16 taisyklės 2–4 punktų nuostatas, o taip apskaičiuotos didžiausios įrąžos ir koeficiento 1,47 sandauga neturi būti didesnė už minimalų medžiagos ribinį atsparumą. Šie dangčiai turi būti tokios konstrukcijos, kad įlinkis, esant tokiai apkrovai, būtų ne didesnis kaip 0,0022 dangčiais uždaromo pločio. Mažaanglio plieno plokštės, sudarančios šių dangčių viršų, negali būti plonesnės negu 1 proc. atstumo tarp standumo briaunų arba plonesnės negu 6 mm (0,24 colio), jei šis dydis didesnis. Ilgesniems kaip 100 m (328 pėdų) laivams taikomi šios taisyklės 5 punkto reikalavimai.

8. Dangčiai, pagaminti ne iš mažaanglio plieno, atsparumu ir standumu turi prilygti dangčiams iš mažaanglio plieno ir atitikti Administracijos reikalavimus.

Atramos ir lizdai

9. Kilnojamiesiems bimsams įrengtos atramos ir lizdai turi būti tvirtos konstrukcijos ir leisti bimsus patikimai įdėti ir pritvirtinti. Jei naudojamasi ridinamojo tipo bimsais, turi būti įrengtos

priemonės, užtikrinančios, kad uždarius liuką bimsai liktų savo vietose.

Laikikliai

10. Brezentą tvirtinančių juostų laikikliai turi atitikti pakalų smailėjimo kampą. Jie turi būti bent 65 mm (2 1/2 colio) pločio ir išdėstomi ne didesniu kaip 600 mm (23 1/2 colio) atstumu tarp jų centrų; prie kiekvieno liuko šono arba galo šie laikikliai įtaisomi ne toliau kaip per 150 mm (6 colių) nuo liuko kampų.

Juostos ir pakalos

11. Brezentą tvirtinančios juostos ir pakalos turi būti patikimos ir geros būklės. Pakalos turi būti iš tvirto medžio arba kitokios lygiavertės medžiagos. Jos turi smailėti ne didesniu kaip 1:6 santykiu ir smaigaliuose būti ne plonesnės kaip 13 mm (1/2 colio).

Brezento apdangalai

12. Kiekvienam 1 arba 2 padėtyse įrengtam liukui turi būti skirtas bent dviejų sluoksnių geros būklės brezento apdangalas. Šie apdangalai turi būti neperšlampami ir pakankamai tvirti. Medžiaga, iš kurios jie pagaminti, turi būti bent patvirtinto standartinio svorio bei kokybės.

Liukų dangčių sutvirtinimas

13. Visi 1 arba 2 padėtyse įrengti liukai aprūpinami iš plieno arba kitokios lygiavertės medžiagos pagamintomis juostomis, skirtomis patikimai ir savarankiškai iš viršaus priveržti kiekvieną liuko dangčio sekciją, kai brezento apdangalai sutvirtinti. Ilgesni kaip 1,5 m (4,9 pėdų) liukų dangčiai sutvirtinami bent dviem tokiais sutvirtinimo įtaisais.

16 taisyklė
Liukai, uždaromi vandeniui nepralaidžiais dangčiais iš plieno arba kitokių lygiaverčių medžiagų, su tarpikliais ir užveržimo įtaisais

Liukų komingsai

1. Visų 1 ir 2 padėtyse įrengtų liukų komingsai su iš plieno arba kitokios lygiavertės medžiagos pagamintais vandeniui nepralaidžiais liukų dangčiais, turinčiais tarpiklius ir užveržimo įtaisus, turi atitikti 15 taisyklės 1 punkto nuostatas. Šių komingsų aukštis gali būti sumažintas arba galima jų visai neįrengti, jei Administracija mano, kad laivo saugumas dėl to nesumažės bet kokiomis jūros bangavimo sąlygomis. Jei komingsai įrengiami, jie turi būti tvirtos konstrukcijos.

Atmosferos poveikiui bei bangavimui atsparūs dangčiai

2. Jei atmosferos poveikiui ir bangavimui atsparūs dangčiai pagaminti iš mažaanglio plieno, liukų, įrengtų 1 padėtyje, atsparumas apskaičiuojamas ne mažesnei kaip 1,75 t/kv. m (358 svarų/ kv. pėdai) apkrovai, o 2 padėtyje įrengtų liukų – ne mažesnei kaip 1,3 t/kv. m (266 svarų/kv. pėdai); taip apskaičiuotos didžiausios įrąžos ir koeficiento 4,25 sandauga neturi būti didesnė už minimalų medžiagos ribinį atsparumą. Jie turi būti tokios konstrukcijos, kad įlinkis, esant tokiai apkrovai, būtų ne didesnis kaip 0,0028 dangčiais uždaromo pločio. Mažaanglio plieno plokštės, sudarančios šių dangčių viršų, negali būti plonesnės negu 1 proc. atstumo tarp standumo briaunų arba plonesnės negu 6 mm (0,24 colio), jei šis dydis didesnis. Trumpesniems kaip 100 m (328 pėdų) laivams taikomos 15 taisyklės 5 punkto nuostatos.

3. Dangčiai, pagaminti ne iš mažaanglio plieno, atsparumu ir standumu turi prilygti dangčiams iš mažaanglio plieno ir atitikti Administracijos reikalavimus.

Priemonės atsparumui atmosferos poveikiui ir bangavimui užtikrinti

4. Priemonės, skirtos užtikrinti ir palaikyti atsparumą atmosferos poveikiui ir bangavimui, turi atitikti Administracijos reikalavimus. Turi būti užtikrinta, kad nepralaidumą įmanoma palaikyti bet kokiomis jūros bangavimo sąlygomis; tam per pirminę apžiūrą privaloma dangčius išbandyti ir užtikrinti jų nepralaidumą, taip pat galima pareikalauti atlikti šiuos bandymus ir per apžiūras dėl liudijimų atnaujinimo bei kasmetines apžiūras.

17 taisyklė

Mechanizmų patalpų angos

1. 1 arba 2 padėtyje įrengtos mechanizmų patalpų angos tinkamai įrėminamos ir patikimai įtaisomos plieninėse pakankamo tvirtumo staktose, o jei šios staktos nėra apsaugotos kitų konstrukcijų, jų tvirtumui užtikrinti skiriamas ypatingas dėmesys. Šiose staktose įrengtoms įeinamosioms angoms įtaisomos 12 taisyklės 1 punkto nuostatas atitinkančios durys, kurių slenksčiai 1 padėtyje turi būti bent 600 mm (23 1/2 colio) aukščio nuo denio, o 2 padėtyje bent 380 mm (15 colių) aukščio nuo denio. Kitokioms šiose staktose įrengiamoms angoms įtaisomi lygiaverčiai dangčiai, patvariai pritvirtinti reikiamose vietose.

2. Bet kurių neapsaugotoje antvandeninio borto denio arba antstatų denio vietoje įrengtų liukų su vėdinimo grotelėmis, kamino gaubto ar mechanizmų patalpų vėdintuvų komingsai turi būti išdėstyti kuo aukščiau virš denio, kiek tai pagrįsta ir praktiškai įgyvendinama. Liukai su vėdinimo grotelėmis turi turėti tvirtus dangčius, pagamintus iš plieno arba kitokios lygiavertės medžiagos, patvariai pritvirtintus reikiamose vietose ir galinčius užsandarinti šiuos liukus taip apsaugant juos nuo atmosferos poveikio ir bangavimo.

18 taisyklė
Įvairios paskirties angos, įrengtos antvandeninio borto denyje ir antstatų deniuose

1. Landos ir denio iliuminatoriai, išdėstyti 1 arba 2 padėtyje arba neatidalytų antstatų viduje, turi būti uždaromi tvirtais dangčiais, kuriuos būtų galima užsandarinti taip, kad jie nepraleistų vandens. Jei šie dangčiai nėra sutvirtinami arti išdėstytais varžtais, jie turi būti pritvirtinti prie angų.

2. Antvandeninio borto deniuose įrengtos angos, išskyrus liukus, mechanizmų patalpų angas, landas ir denio iliuminatorius, turi būti apsaugotos atidalytu antstatu arba tolygiai tvirtais ir atmosferos poveikiui bei bangavimui atspariais denio kabina ar įėjimo liuko tambūru. Taip pat patikimais denio kabina arba įėjimo liuko tambūru apsaugoma bet kuri tokia anga, įtaisyta neapsaugotame antstatų denyje, antvandeninio borto denyje įrengtos denio kabinos viršuje, per kurias galima patekti į žemiau antvandeninio borto denio išdėstytą patalpą arba į atidalytame antstate įrengtą patalpą. Tokių įėjimo liukų tambūrų arba denio kabinų įėjimams įrengiamos 12 taisyklės 1 punkto reikalavimus atitinkančios durys.

3. 1 padėtyje įrengtų tambūrų įėjimo slenksčiai turi būti ne žemesni kaip 600 mm (23 1/2 colio). 2 padėtyje jie turi būti ne žemesni kaip 380 mm (15 colių).

19 taisyklė
Vėdintuvai

1. 1 arba 2 padėtyje įrengti vėdintuvai, skirti po antvandeninio borto deniu arba po atidalytų antstatų deniais išdėstytoms patalpoms vėdinti, privalo turėti iš plieno arba kitokios lygiavertės medžiagos pagamintus tvirtos konstrukcijos ir patikimai su deniu sujungtus komingsus. Jei bet kurio vėdintuvo komingsas yra aukštesnis kaip 900 mm (35 1/2 colio), jis privalo turėti specialias atramas.

2. Vėdintuvai, išvesti per antstatus, išskyrus atidalytus antstatus, antvandeninio borto denyje privalo turėti tvirtos konstrukcijos komingsus, pagamintus iš plieno arba kitokios lygiavertės medžiagos.

3. 1 padėtyje įrengti vėdintuvai, kurių komingsai aukštesni kaip 4,5 m (14,8 pėdos) nuo denio, ir 2 padėtyje įrengti vėdintuvai, kurių komingsai aukštesni kaip 2,3 (7,5 pėdos) m nuo denio, neprivalo turėti priemonių jiems uždaryti, nebent to specialiai pareikalautų Administracija.

4. Išskyrus 3 punkte nurodytus atvejus, vėdintuvų angos turi būti užsandarinamos nuo atmosferos poveikio ir bangavimo priemonėmis, pagamintomis iš plieno arba kitokios lygiavertės medžiagos. Mažesnio kaip 100 m (328 pėdų) ilgio laivuose šios uždarymo priemonės pritvirtinamos

patvariu būdu; jei kituose laivuose jos tokiu būdu nepritvirtintos, jas privaloma sudėti patogioje vietoje šalia vėdintuvų, kuriems uždaryti jos skirtos. 1 padėlyje vėdintuvai privalo turėti bent 900 mm (35 1/2 colio) aukščio nuo denio komingsus; 2 padėtyje komingsai turi būti bent 760 mm (30 colių) aukščio nuo denio.

5. Neapsaugotose vietose komingsų aukštis gali būti padidintas tiek, kiek pareikalautų Administracija.

20 taisyklė
Ortakiai

Jei vandens balasto ir kitų tankų ortakiai yra iškilę virš antvandeninio borto ar antstatų denių, šių vamzdžių neapsaugotos dalys turi būti tvirtos konstrukcijos; antvandeninio borto denyje jų aukštis nuo denio iki lygio, kuriame pro juos vanduo galėtų patekti po deniu, turi būti bent 760 mm (30 colių), o antstatų denyje – 450 mm (17 1/2 colio). Jei tokio aukščio ortakiai trukdytų laivui funkcionuoti, galima leisti įrengti ir žemesnius ortakius, su sąlyga, kad Administracija sutiktų, jog žemesnį vamzdžių aukštį pateisina jų uždarymo priemonės ir kitos aplinkybės. Ortakių angoms uždaryti įrengiamos patvariu būdu pritvirtintos patikimos priemonės.

21 taisyklė
Krovinių lacportai ir kitos panašios angos

1. Krovinių lacportams ir kitoms laivų bortuose žemiau antvandeninio borto denio įrengtoms panašioms angoms įrengiamos durys, kurių konstrukcija turi užtikrinti tokį pat nepralaidumą atmosferos poveikiui ir bangavimui bei konstrukcinį vientisumą, kokį turi angą supanti laivo korpuso apkala. Tokių angų skaičius, derinant jį su laivo konstrukcija ir tinkamu jo funkcionavimu, turi būti minimalus.

2. Jei Administracijos nėra leista kitaip, 1 punkte nurodytų angų apatinis kraštas negali būti žemiau laivo borte lygiagrečiai su antvandeninio borto deniu nubrėžta linija, kuri žemiausioje savo vietoje yra aukščiausio krovininių vaterlinijų ženklo viršutinio krašto lygyje.

22 taisyklė
Špigatai, įleidžiamieji ir išleidžiamieji vamzdžiai

1. Išleidžiamiesiems vamzdžiams, išvestiems per laivo korpuso apkalą arba iš žemiau antvandeninio borto denio išdėstytų patalpų ar iš antvandeninio borto denyje išdėstytų antstatų ir denio kabinų su 12 taisyklės nuostatas atitinkančiomis durimis, privaloma įrengti veiksmingas ir prieinamas valdyti priemones, neleidžiančias vandeniui patekti į laivo vidų. Paprastai kiekvienas iš išleidžiamųjų vamzdžių privalo turėti po automatinį atbulinį vožtuvą, tiesioginio valdymo priemonėmis uždaromą iš aukščiau antvandeninio borto denio esančios vietos. Tačiau jei išleidžiamojo vamzdžio galas laivo viduje yra bent per 0,01 L aukščiau vasaros krovininės vaterlinijos, jis gali turėti du automatinius atbulinius vožtuvus be tiesioginio valdymo priemonių jiems uždaryti. Jei šis vertikalus atstumas yra didesnis kaip 0,02 L, galima sutikti, kad jis turėtų tiktai vieną automatinį atbulinį vožtuvą be tiesioginio valdymo priemonių jam uždaryti. Priemonės tiesiogiai valdyti vožtuvą įrengiamos taip, kad būtų lengvai prieinamos ir privalo turėti prietaisą, rodantį, ar šis vožtuvas uždarytas, ar atidarytas.

2. Prižiūrimose mechanizmų patalpose pagrindiniams ir pagalbiniams mechanizmams eksploatuoti reikalinga įranga, per kurią įleidžiamas ir išleidžiamas išorės vanduo, gali būti valdoma vietoje. Valdymo priemonės įrengiamos taip, kad būtų lengvai prieinamos ir privalo turėti prietaisus, rodančius, ar vožtuvai atidaryti, ar uždaryti.

3. Špigatai ir išleidžiamieji vamzdžiai, prasidedantys bet kuriame lygyje ir išvesti per borto

apkalą arba žemiau kaip per 450 mm (17 ½ colio) nuo antvandeninio borto denio arba ne aukščiau kaip per 600 mm (23 ½ colio) virš vasaros krovininės vaterlinijos, privalo prie borto apkalos turėti atbulinį vožtuvą. Šio vožtuvo galima neįrengti, jei vamzdis yra pakankamo storio, nebent jis būtų privalomas pagal 1 punkto nuostatas.

4. Špigatai, prasidedantys antstatuose arba denio kabinose, neturinčiuose pagal 12 taisyklės reikalavimus įrengtų durų, turi būti išvesti už laivo borto.

5. Visi šioje taisyklėje nurodyti vožtuvai ir įtaisai borto apkaloje turi būti pagaminti iš plieno, bronzos arba kitokios aprobuotos kalios medžiagos. Vožtuvai iš paprasto ketaus ar panašios medžiagos yra netinkami. Visi šioje taisyklėje nurodyti vamzdžiai turi būti pagaminti iš plieno arba kitokios medžiagos, atitinkančios Administracijos reikalavimus.

23 taisyklė
Bortų iliuminatoriai

1. Žemiau antvandeninio borto denio arba atidalytų antstatų viduje įrengtų patalpų iliuminatoriai privalo turėti patikimus, iš vidaus ant vyrių pakabintus dangčius, įtaisytus taip, kad būtų galima juos patikimai uždaryti ir sutvirtinti nepralaidžiai vandeniui.

2. Borto iliuminatorių neleidžiama įrengti taip, kad jų apatinis kraštas būtų žemiau laivo borte lygiagrečiai su antvandeninio borto deniu nubrėžta linija, kurios žemiausias taškas yra per 2,5 proc. laivo pločio (*B*), arba per 500 mm (19 ½ colio), pagal tai, kuris iš šių dviejų atstumų didesnis, aukščiau krovininės vaterlinijos.

3. Borto iliuminatorių stiklai (jei jie įstiklinti) ir dangčiai turi būti tvirtos ir patvirtintos konstrukcijos.

24 taisyklė
Nutekinamosios angos

1. Tose vietose, kur falšbortai antvandeninio borto denio arba antstato denio orų poveikiui atidengtoje dalyje sudaro šulinius, privaloma imtis pakankamai veiksmingų priemonių vandeniui nuo denių sparčiai pašalinti ir jiems nusausinti. Išskyrus atvejus, nurodytus 2 ir 3 šios taisyklės punktuose, jei išilginis denio įlinkis šio šulinio vietoje yra standartinio dydžio arba didesnis už standartinį, minimalus nutekinamųjų angų plotas (*A*) kiekviename iš laivo bortų kiekvienam antvandeninio borto denio šuliniui apskaičiuojamas pagal toliau pateiktas formules. Minimalus angų plotas kiekvienam iš šulinių antstatų denyje lygus pusei pagal šias formules apskaičiuoto dydžio.

Jei falšborto ilgis (*l*) šulinyje yra 20 m arba mažesnis:

$A = 0,7 + 0,035\ l$ kv. m;

Jei *l* didesnis kaip 20 m:

$A = 0,07\ l$ kv. m.

Bet kuriuo iš atvejų/neturi būti laikomas didesniu kaip 0,7 *L*.

Jei falšborto vidutinis aukštis didesnis kaip 1,2 m, privalomasis angų plotas padidinamas 0,004 kv. m kiekvienam šulinio ilgio metrui kiekvienam 0,1 m dydžio aukščio skirtumui. Jei falšborto vidutinis aukštis yra mažesnis kaip 0,9 m, privalomasis angų plotas gali būti sumažintas 0,004 kv. m kiekvienam šulinio ilgio kiekvienam 0,1 m dydžio aukščio skirtumui.

Arba:

Jei falšborto ilgis (*l*) šulinyje yra 66 pėdos arba mažesnis:

$A = 7,6 + 0,115\ l$ kv. pėdų;

Jei *l* didesnis kaip 66 pėdos:

$A = 0,23\ l$ kv. pėdų.

Bet kuriuo iš atvejų/neturi būti laikomas didesniu kaip 0,7 *L*.

Jei falšborto vidutinis aukštis didesnis kaip 3,9 pėdos, privalomasis angų plotas padidinamas 0,04 kv. pėdos kiekvienam šulinio ilgio metrui kiekvienam 1 pėdos dydžio aukščio skirtumui. Jei falšborto vidutinis aukštis yra mažesnis kaip 3 pėdos, privalomasis angų plotas gali būti sumažintas 0,04 kv. pėdos kiekvienam šulinio ilgio kiekvienam 1 pėdos dydžio aukščio skirtumui.

2. Laivams be išilginio denio įlinkio apskaičiuotasis plotas padidinamas 50 proc. Jei denio įlinkis mažesnis už standartinį, ploto sumažinimo procentinis dydis nustatomas interpoliacija.

3. Jei laivas su denio talpykla neatitinka 36 taisyklės 1 punkto e papunkčio reikalavimų arba jei tarp pavienių antstatų įtaisyti ištisiniai arba beveik ištisiniai šoniniai liuko komingsai, minimalus nutekinamųjų angų plotas apskaičiuojamas pagal šią lentelę:

Liuko arba talpyklos plotis palyginti su laivo pločiu	Nutekinamųjų angų plotas palyginti su bendru falšbortų plotu
40 proc. ar mažesnis 75 proc. ar didesnis	20 proc. 10 proc.

Nutekinamųjų angų plotas tarpiniams laivo pločio dydžiams nustatomas linijine interpoliacija.

4. Laivuose, kuriuose įrengti iš vieno arba abiejų galų atviri antstatai, priemonės vandeniui nutekinti iš tokių antstatų turi atitikti Administracijos reikalavimus.

5. Apatiniai nutekinamųjų angų kraštai turi būti kaip galima arčiau denio. Du trečdaliai būtino nutekinamųjų angų ploto turi būti išdėstyti tame šulinio ilgio antradalyje, kuris yra arčiau žemiausio išilginio denio įlinkio kreivės taško.

6. Visose falšbortuose įrengtose nutekinamosiose angose maždaug kas 230 mm (9 coliai) įtaisomi apsaugos skersiniai arba strypai. Jei nutekinamosios angos turi užsiveriančius dangčius, aplink juos paliekami pakankamai platūs tarpai tam, kad uždaryti jie neužsikirstų. Jų vyrių ašys arba guoliai turi būti iš korozijai atsparios medžiagos. Jei dangčiai turi priemones jiems sutvirtinti uždarius, šio priemonės turi būti patvirtintos konstrukcijos.

25 taisyklė
Įgulos apsauga

1. Įgulai gyventi skirtų denio kabinų tvirtumas privalo atitikti Administracijos reikalavimus.

2. Aplink visas neapsaugotas antvandeninio borto denio ir antstatų denių dalis įrengiami apsauginiai turėklai arba falšbortai. Šių falšbortų arba turėklų aukštis virš denio turi būti ne mažesnis kaip 1 m (39 ½ colio); tačiau tose vietose, kuriose toks jų aukštis trukdytų įprastam laivo darbui, galima sutikti, kad jie būtų žemesni – jei Administracija manytų, kad taip irgi bus užtikrinamas toks pat saugumas.

3. Tarpas po žemiausiu apsauginių turėklų skersiniu turi būti ne platesnis kaip 230 mm (9 coliai). Kitos skersinių eilės išdėstomos ne platesniais kaip 380 mm (15 colių) tarpais. Laivuose su žemyn suapvalintais denio kraštais apsauginių turėklų stovai įtaisomi plokščiojoje denio dalyje.

4. Įgulos apsaugai patekti į jai skirtas patalpas, mechanizmų patalpą ir bet kurias kitas laivo eksploatacijai svarbias patalpas bei judėti išėjus iš jų įrengiamos tam tinkamos priemonės (apsauginiai turėklai, apsauginiai lynai, pereinamieji tilteliai arba praeigos po deniu).

5. Bet kuriuo laivu vežami denio kroviniai sukraunami jame taip, kad bet kurias šių krovinių sukrovimo plote išdėstytas angas, skirtas patekti į įgulos patalpas, mechanizmų patalpą ir kitas laivo eksploatacijai svarbias jo dalis ir iš jų išeiti, būtų įmanoma tinkamai uždaryti ir užsandarinti taip, kad jos nepraleistų vandens. Jei nesama tinkamos praeigos laivo deniu arba po juo, ant denio krovinių viršaus įgulos apsaugai įtaisomos priemonės iš apsauginių turėklų arba apsauginių lynų.

26 taisyklė
Specialios taikymo taisyklės „A“ tipo laivams

Mechanizmų patalpų šachtos

1. „A“ tipo laivuose, pagal jų apibrėžtį 27 taisyklėje, mechanizmų patalpų šachtos apsaugomos jas įrengiant bent standartinio aukščio jute ar tiltelio antstate arba tokio pat aukščio ir tvirtumo denio kabinoje; bet jei mechanizmų patalpų šachtose nėra angų, per kurias būtų galima iš antvandeninio borto denio patekti tiesiog į mechanizmų patalpas, šias šachtas leidžiama įrengti ir be priedangos. Tačiau mechanizmų patalpų šachtoje leidžiama įtaisyti 12 taisyklės nuostatas atitinkančias duris, su sąlyga, kad per jas patenkama į tokios pat tvirtos konstrukcijos, kaip ir šachta, patalpą arba koridorių, nuo mechanizmų patalpų laiptinės atskirtą dar vienomis plieninėmis arba iš lygiavertės medžiagos pagamintomis vandeniui nepralaidžiomis durimis.

Pereinamasis tiltelis ir galimumas prieiti

2. „A“ tipo laivuose, antstatų denio lygyje, tarp juto ir laivo vidurio tiltelio arba denio kabinos (jei ji yra) įrengiamas nuolatinis pakankamai tvirtas patikimos konstrukcijos išilginis pereinamasis tiltelis arba įtaisomos lygiavertės, šio pereinamojo tiltelio paskirtį atitinkančios priemonės, pvz., praeigos po deniu. Kitais atvejais, taip pat laivo vidurio tiltelio neturinčiuose „A“ tipo laivuose, įrengiamos Administracijos reikalavimus atitinkančios priemonės, leidžiančios įgulai saugiai patekti į visas laivo eksploatacijai svarbias jo dalis.

3. Turi būti įmanoma iš pereinamojo tiltelio lygio saugiai pasiekti praeigas tarp atskirų įgulos patalpų bei tarp įgulos patalpų ir mechanizmų patalpų.

Liukai

4. Liukai, įrengti „A“ tipo laivų neapsaugotuose antvandeninio borto ir bako deniuose arba neapsaugotame denio talpyklų papildomam krovinių kiekiui viršuje, privalo turėti patikimus dangčius iš plieno arba kitos lygiavertės medžiagos.

Priemonės vandeniui nuo denio nutekinti

5. „A“ tipo laivai su falšbortais privalo bent pusėje orų poveikiui atviro denio ilgio turėti atvirus turėklus arba kitokias lygiavertes priemones vandeniui nuo denio nutekinti. Žemutinėje falšbortų dalyje įtaisytos nutekinamosios angos, kurių plotas lygus 33 proc. bendro falšbortų ploto, gali būti laikomos lygiaverte nutekinimo priemone. Aukščiausios borto apkalos juostos viršutinis kraštas (širstreko viršus) turi būti kaip galima žemiau.

6. Jei antstatai sujungti denio talpyklomis, per visą atvirų antvandeninio borto dalių ilgį įtaisomi atviri turėklai.

III SKYRIUS
ANTVANDENINIO BORTO AUKŠTIS

27 taisyklė
Laivų tipai

1. Antvandeninio borto aukščiui apskaičiuoti laivai skirstomi į „A“ tipo ir „B“ tipo laivus.

„A“ tipo laivai

2. „A“ tipo laivas – laivas, skirtas tiktai skystiems kroviniams krovinių tankuose vežti, kurio tankams įrengtos tik nedidelės angos, uždaromos vandeniui nepralaidžiais plieniniais arba iš kitokios lygiavertės medžiagos pagamintais dangčiais su tarpikliais; toks laivas privalo turėti šiuos būdingus požymius:

a) didelio konstrukcinio vientisumo neapsaugotą denį;

b) patikimą apsaugą nuo užtvindymo – dėl mažos pakrautų krovinių skyrių skvarbos bei tokiam laivui įprasto skirstymo į daugelį skyrių.

3. Ilgesnis kaip 150 m (492 pėdų) „A“ tipo laivas, sukonstruotas taip, kad pakrautame jame būtų tuščių skyrių, kai jis pakrautas, turi atlaikyti bet kurio vieno iš šių tuščių skyrių (laikant, kad jų skvarba yra 0,95) užtvindymą ir išlikti vandens paviršiuje patenkinamos, Administracijos nuomone,

pusiausvyros būklės. Jei toks laivas ilgesnis kaip 225 m (738 pėdų), jo mechanizmų patalpa laikoma užtvindomu skyriumi (bet laikant, kad jos skvarba yra 0,85).

Administracija gali laikyti patenkinamomis šias ribas:

a) galutinė vaterlinija po užtvindymo yra žemiau bet kurios angos, per kurią užtvindymas galėtų tęstis, apatinio krašto;

b) dėl nesimetriško užtvindymo susidaręs krenas yra maždaug 15 laipsnių;

c) metacentrinis aukštis, kai laivas yra užtvindymo būklės, yra teigiamas.

4. „A“ tipo laivui neturi būti nustatytas mažesnis, negu pagal 28 taisyklės A lentelę nustatytas antvandeninio borto aukštis.

„B“ tipo laivai

5. Visi laivai, kurių neapima 2 ir 3 punktų nuostatos dėl „A“ tipo laivų, laikomi „B“ tipo laivais.

6. „B“ tipo laivams, 1 padėtyje turintiems liukų dangčius, kurie atitinka 15 taisyklės 7 punkto arba 16 taisyklės reikalavimus, antvandeninio borto aukštis nustatomas (išskyrus atvejus, nurodytus šios taisyklės 7–10 punktuose), remiantis 28 taisyklės B lentelėje nurodytais dydžiais.

7. Bet kuriam ilgesniam kaip 100 m (328 pėdų) „B“ tipo laivui leidžiama nustatyti mažesnį antvandeninio borto aukštį, negu pagal šios taisyklės 6 punkto reikalavimus nustatomas antvandeninio borto aukštis, jei atsižvelgiant į leidžiamo sumažinimo dydį, Administracija sutinka, jog:

a) priemonės įgulai apsaugoti yra pakankamos;

b) priemonės vandeniui nuo denio nutekinti yra pakankamos;

c) 1 ir 2 padėtyse įrengti dangčiai atitinka 16 taisyklės nuostatas ir yra pakankamai tvirti, ypatingą dėmesį skiriant jų užsandarinimo ir sutvirtinimo priemonėms;

d) laivas, būdamas pakrautas iki vasaros krovininės vaterlinijos, užtvindžius bet kurį apgadintą skyrių ar skyrius (laikant, kad jų skvarba yra 0,95 ir išskyrus mechanizmų skyrių), išliks vandens paviršiuje patenkinamos pusiausvyros būklės;

e) jei toks laivas ilgesnis kaip 225 m (738 pėdų), jo mechanizmų patalpa laikoma užtvindomu skyriumi (bet su skvarba 0,85).

Administracija, taikant šio punkto d ir e papunkčius, gali laikyti patenkinamomis ribas, nurodytas 3 punkto a, b ir c papunkčiuose.

Atliekant atitinkamus skaičiavimus, galima remtis šiomis pagrindinėmis prielaidomis:

– apgadinimo aukštis lygus laivo borto aukščiui;

– apgadinimas įsiskverbęs ne giliau kaip per $\frac{B}{5}$;

– nepažeista nė viena skersinių pertvarų;

– svorio centro aukštis virš pagrindinės linijos apskaičiuojamas laikant, kad laivo triumai pakrauti vienarūšiu kroviniu ir kad laive turima 50 proc. projektinio suvartojamų skysčių, atsargų ir t. t. kiekio.

8. Apskaičiuojant antvandeninio borto aukštį „B“ tipo laivams, atitinkantiems šios taisyklės 7 punkto nuostatas, iš 28 taisyklės B lentelės paimti dydžiai neturi būti sumažinami daugiau kaip 60 proc. skirtumo tarp A ir B lentelėse atitinkamiems laivų ilgiams nurodytų dydžių.

9. Pagal šios taisyklės 8 punkto sąlygas leidžiamas lentelėje nurodyto antvandeninio borto aukščio sumažinimas gali būti padidintas iki viso skirtumo tarp 26 taisyklės A ir B lentelėse nurodytų dydžių, jei laivas atitinka 26 taisyklės 1, 2, 3, 5 ir 6 punktų reikalavimus taip, tartum jis būtų „A“ tipo laivas, ir jei jis be to dar atitinka šios taisyklės 7 punkto a–d punktų nuostatas – išskyrus tai, kad d papunkčio nuoroda į bet kurio vieno apgadinto skyriaus užtvindymą turi būti laikoma nuoroda į bet kurių dviejų greta vienas kito laivapriekio ir laivagalio link išdėstytų laivo skyrių (kurių nė vienas nėra mechanizmų skyrius) užtvindymą. Be to, bet kuris toks laivas, jei jis ilgesnis kaip 225 m (738 pėdų), turi išlikti vandens paviršiuje patenkinamos pusiausvyros būklės, užtvindžius vien tiktai jo mechanizmų skyrių (laikant, kad jo skvarba yra 0,85).

10. „B“ tipo laivams, 1 padėtyje turintiems 15 taisyklės (išskyrus jos 7 punktą) reikalavimus atitinkančius liukų dangčius, antvandeninio borto aukštis nustatomas pagal dydžius, nurodytus 28 taisyklės B lentelėje, padidintus dydžiais, nurodytais šioje lentelėje:

Lentelėje nurodyto antvandeninio borto aukščio didinimas „B“ tipo laivams, kurių liukų dangčiai neatitinka 15 taisyklės 7 punkto arba 16 taisyklės nuostatų:

Laivo ilgis (m)	Antvandeninio borto aukščio didėjimas (mm)	Laivo ilgis (m)	Antvandeninio borto aukščio didėjimas (mm)	Laivo ilgis (m)	Antvandeninio borto aukščio didėjimas (mm)
108 ir mažesnis	50	139	175	170	290
109	52	140	181	171	292
110	55	141	186	172	294
111	57	142	191	173	279
112	59	143	196	174	299
113	62	144	201	175	301
114	64	145	206	176	304
115	68	146	210	177	306
116	70	147	215	178	308
117	73	148	219	179	311
118	76	149	224	180	313
119	80	150	228	181	315
120	84	151	232	182	318
121	87	152	236	183	320
122	91	153	240	184	322
123	95	154	244	185	325
124	99	155	247	186	327
125	103	156	251	187	329
126	108	157	254	188	332
127	112	158	258	189	334
128	116	159	261	190	336
129	121	160	264	191	339
130	126	161	267	192	341
131	131	162	270	193	343
132	136	163	273	194	346
133	142	164	275	195	348
134	147	165	278	196	350
135	153	166	280	197	353
136	159	167	283	198	355
137	164	168	285	199	357
138	170	169	287	200	358

Tarpiniam laivo ilgiui antvandeninio borto aukštis apskaičiuojamas linijinės interpoliacijos būdu. Klausimus dėl ilgesnių kaip 200 m laivų sprendžia Administracija.

Lentelėje nurodyto antvandeninio borto aukščio didinimas „B“ tipo laivams, kurių liukų dangčiai neatitinka 15 taisyklės 7 punkto arba 16 taisyklės nuostatų:

Laivo ilgis (pėdų)	Antvandeninio borto aukščio didėjimas (colių)	Laivo ilgis (pėdų)	Antvandeninio borto aukščio didėjimas (colių)
350 ir mažiau	2,0	510	9,6
360	2,3	520	10,0
370	2,6	540	10,7
380	2,9	550	11,0
390	3,3	560	11,4

400	3,7	570	11,8
410	4,2	580	12,1
420	4,7	590	12,5
430	5,2	600	12,8
440	5,8	610	13,1
450	6,4	620	13,4
460	7,0	630	13,6
470	7,6	640	13,9
480	8,2	650	14,1
490	8,7	660	14,3
500	9,2		

Tarpiniam laivo ilgiui antvandeninio borto aukštis apskaičiuojamas linijinės interpoliacijos būdu. Klausimus dėl ilgesnių kaip 660 pėdų laivų sprendžia Administracija.

11. Lichterio, baržos arba kitokio savarankiškų priemonių jam varyti neturinčio laivo antvandeninio borto aukštis nustatomas pagal šių taisyklių nuostatas. Tačiau be įgulų eksploatuojamoms baržoms 25 taisyklės, 26 taisyklės 2 ir 3 punktų ir 39 taisyklės reikalavimai netaikomi. Tokioms baržoms be įgulos, kurių antvandeninio borto denyje įrengtos tik nedidelės įeinamosios angos, uždaromos vandeniui nepralaidžiais plieniniais arba iš lygiavertės medžiagos pagamintais dangčiais su tarpikliais, leidžiama nustatyti 25 proc. mažesnį negu pagal šias taisykles apskaičiuotas antvandeninio borto aukštį.

28 taisyklė
Antvandeninio borto aukščio lentelės

1. Antvandeninio borto aukštis „A“ tipo laivams nustatomas pagal šią lentelę:

A lentelė. „A“ tipo laivų antvandeninio borto aukštis

Laivo ilgis (m)	Antvandeninio borto aukščio didėjimas (mm)	Laivo ilgis (m)	Antvandeninio borto aukščio didėjimas (mm)	Laivo ilgis (m)	Antvandeninio borto aukščio didėjimas (mm)
24	200	138	1770	252	3024
25	208	139	1787	253	3030
26	217	140	1803	254	3036
27	225	141	1820	255	3042
28	233	142	1837	256	3048
29	242	143	1853	257	3054
30	250	144	1870	258	3060
31	258	145	1886	259	3066
32	267	146	1903	260	3072
33	275	147	1919	261	3078
34	283	148	1935	262	3084
35	292	149	1952	263	3089
36	300	150	1968	264	3095
37	308	151	1984	265	3101
38	316	152	2000	266	3106
39	325	153	2016	267	3112
40	334	154	2032	268	3117
41	344	155	2048	269	3123
42	354	156	2064	270	3128
43	364	157	2080	271	3133
44	374	158	2096	272	3138
45	385	159	2111	273	3143
46	396	160	2126	274	3148
47	408	161	2141	275	3153

Laivo ilgis (m)	Antvandeninio borto aukščio didėjimas (mm)	Laivo ilgis (m)	Antvandeninio borto aukščio didėjimas (mm)	Laivo ilgis (m)	Antvandeninio borto aukščio didėjimas (mm)
48	420	162	2155	276	3158
49	432	163	2169	277	3163
50	443	164	2184	278	3167
51	455	165	2198	279	3172
52	467	166	2212	280	3176
53	478	167	2226	281	3181
54	490	168	2240	282	3185
55	503	169	2254	283	3189
56	516	170	2268	284	3194
57	530	171	2281	285	3198
58	544	172	2294	286	3202
59	559	173	2307	287	3207
60	573	174	2320	288	3211
61	587	175	2332	289	3215
62	600	176	2345	290	3220
63	613	177	2357	291	3224
64	626	178	2369	292	3228
65	639	179	2381	293	3233
66	653	180	2393	294	3237
67	666	181	2405	295	3241
68	680	182	2416	296	3246
69	693	183	2428	297	3250
70	706	184	2440	298	3254
71	720	185	2451	299	3258
72	733	186	2463	300	3262
73	746	187	2474	301	3266
74	760	188	2486	302	3270
75	773	189	2497	303	3274
76	786	190	2508	304	3278
77	800	191	2519	305	3281
78	814	192	2530	306	3285
79	828	193	2541	307	3288
80	841	194	2552	308	3292
81	855	195	2562	309	3295
82	869	196	2572	310	3298
83	883	197	2582	311	3302
84	897	198	2592	312	3305
85	911	199	2602	313	3308
86	926	200	2612	314	3312
87	940	201	2622	315	3315
88	955	202	2632	316	3318
89	969	203	2641	317	3322
90	984	204	2650	318	3325
91	999	205	2659	319	3328
92	1014	206	2669	320	3331
93	1029	207	2678	321	3334
94	1044	208	2687	322	3337
95	1059	209	2696	323	3339
96	1074	210	2705	324	3342
97	1089	211	2714	325	3345
98	1105	212	2723	326	3347
99	1120	213	2732	327	3350
100	1135	214	2741	328	3353
101	1151	215	2749	329	3355

Laivo ilgis (m)	Antvandeninio borto aukščio didėjimas (mm)	Laivo ilgis (m)	Antvandeninio borto aukščio didėjimas (mm)	Laivo ilgis (m)	Antvandeninio borto aukščio didėjimas (mm)
102	1166	216	2758	330	3358
103	1181	217	2767	331	3361
104	1196	218	2775	332	3363
105	1212	219	2784	333	3366
106	1228	220	2792	334	3368
107	1244	221	2801	335	3371
108	1260	222	2809	336	3373
109	1276	223	2817	337	3375
110	1293	224	2825	338	3378
111	1309	225	2833	339	3380
112	1326	226	2841	340	3382
113	1342	227	2849	341	3385
114	1359	228	2857	342	3387
115	1376	229	2865	343	3389
116	1392	230	2872	344	3392
117	1409	231	2880	345	3394
118	1426	232	2888	346	3396
119	1442	233	2895	347	3399
120	1459	234	2903	348	3401
121	1476	235	2910	349	3403
122	1494	236	2918	350	3406
123	1511	237	2925	351	3408
124	1528	238	2932	352	3410
125	1546	239	2939	353	3412
126	1563	240	2946	354	3414
127	1580	241	2953	355	3416
128	1598	242	2959	356	3418
129	1615	243	2966	357	3420
130	1632	244	2973	358	3422
131	1650	245	2979	359	3423
132	1667	246	2986	360	3425
133	1684	247	2993	361	3427
134	1702	248	3000	362	3428
135	1719	249	3006	363	3430
136	1736	250	3012	364	3432
137	1753	251	3018	365	3433

Tarpiniam laivo ilgiui antvandeninio borto aukštis apskaičiuojamas linijinės interpoliacijos būdu. Klausimus dėl ilgesnių kaip 365 m laivų antvandeninio borto aukščio sprendžia Administracija.

A lentelė. „A“ tipo laivų antvandeninio borto aukštis

Laivo ilgis (pėdų)	Antvandeninio borto aukščio didėjimas (pėdų)	Laivo ilgis (pėdų)	Antvandeninio borto aukščio didėjimas (pėdų)	Laivo ilgis (pėdų)	Antvandeninio borto aukščio didėjimas (pėdų)
80	8,0	460	71,1	840	120,1
90	8,9	470	73,1	850	120,7
100	9,8	480	75,1	860	121,4
110	10,8	490	77,1	870	122,1
120	11,9	500	79,0	880	122,7
130	13,0	510	80,9	890	123,4
140	14,2	520	82,7	900	124,0
150	15,5	530	84,5	910	124,6
160	16,9	540	86,3	920	125,2

Laivo ilgis (pėdų)	Antvandeninio borto aukščio didėjimas (pėdų)	Laivo ilgis (pėdų)	Antvandeninio borto aukščio didėjimas (pėdų)	Laivo ilgis (pėdų)	Antvandeninio borto aukščio didėjimas (pėdų)
170	18,3	550	88,0	930	125,7
180	19,8	560	89,6	940	126,2
190	21,3	570	91,1	950	126,7
200	22,9	580	92,6	960	127,2
210	24,5	590	94,1	970	127,7
220	26,2	600	95,5	980	128,1
230	27,8	610	96,9	990	128,6
240	29,5	620	98,3	1000	129,0
250	31,1	630	99,6	1010	129,4
260	32,8	640	100,9	1020	129,9
270	34,6	650	102,1	1030	130,3
280	36,3	660	103,3	1040	130,7
290	38,0	670	104,4	1050	131,1
300	39,7	680	105,5	1060	131,4
310	41,4	690	106,6	1070	131,7
320	43,2	700	107,7	1080	132,0
330	45,0	710	108,7	1090	132,3
340	46,9	720	109,7	1100	132,6
350	48,8	730	110,7	1110	132,9
360	50,7	740	111,7	1120	133,2
370	52,7	750	112,6	1130	133,5
380	54,7	760	113,5	1140	133,8
390	56,8	770	114,4	1150	134,0
400	58,8	780	115,3	1160	134,3
410	60,9	790	116,1	1170	134,5
420	62,9	800	117,0	1180	134,7
430	65,0	810	117,8	1190	135,0
440	67,0	820	118,6	1200	135,2
450	69,1	830	119,3		

Tarpiniam laivo ilgiui antvandeninio borto aukštis apskaičiuojamas linijinės interpoliacijos būdu. Klausimus dėl ilgesnių kaip 1200 pėdų laivų antvandeninio borto aukščio sprendžia Administracija.

„B“ tipo laivai

2. Antvandeninio borto aukštis „B“ tipo laivams nustatomas pagal šią lentelę:

B lentelė. „B“ tipo laivų antvandeninio borto aukštis

Laivo ilgis (m)	Antvandeninio borto aukščio didėjimas (mm)	Laivo ilgis (m)	Antvandeninio borto aukščio didėjimas (mm)	Laivo ilgis (m)	Antvandeninio borto aukščio didėjimas (mm)
24	200	138	2065	252	4045
25	208	139	2087	253	4058
26	217	140	2109	254	4072
27	225	141	2130	255	4085
28	233	142	2151	256	4098
29	242	143	2171	257	4112
30	250	144	2190	258	4125
31	258	145	2209	259	4139
32	267	146	2229	260	4152
33	275	147	2250	261	4165
34	283	148	2271	262	4177
35	292	149	2293	263	4189
36	300	150	2315	264	4201
37	308	151	2334	265	4214

Laivo ilgis (m)	Antvandeninio borto aukščio didėjimas (mm)	Laivo ilgis (m)	Antvandeninio borto aukščio didėjimas (mm)	Laivo ilgis (m)	Antvandeninio borto aukščio didėjimas (mm)
38	316	152	2354	266	4227
39	325	153	2375	267	4240
40	334	154	2396	268	4252
41	344	155	2418	269	4264
42	354	156	2440	270	4276
43	364	157	2460	271	4289
44	374	158	2480	272	4302
45	385	159	2500	273	4315
46	396	160	2520	274	4327
47	408	161	2540	275	4339
48	420	162	2560	276	4350
49	432	163	2580	277	4362
50	443	164	2600	278	4373
51	455	165	2620	279	4385
52	467	166	2640	280	4397
53	478	167	2660	281	4408
54	490	168	2680	282	4420
55	503	169	2698	283	4432
56	516	170	2716	284	4443
57	530	171	2735	285	4455
58	544	172	2754	286	4467
59	559	173	2774	287	4478
60	573	174	2795	288	4490
61	587	175	2815	289	4502
62	601	176	2835	290	4513
63	615	177	2855	291	4525
64	629	178	2875	292	4537
65	644	179	2895	293	4548
66	659	180	2915	294	4560
67	674	181	2933	295	4572
68	689	182	2952	296	4583
69	705	183	2970	297	4595
70	721	184	2988	298	4607
71	738	185	3007	299	4618
72	754	186	3025	300	4630
73	769	187	3044	301	4642
74	784	188	3062	302	4654
75	800	189	3080	303	4665
76	816	190	3098	304	4676
77	833	191	3116	305	4686
78	850	192	3134	306	4695
79	868	193	3151	307	4704
80	887	194	3167	308	4714
81	905	195	3185	309	4725
82	923	196	3202	310	4736
83	942	197	3219	311	4748
84	960	198	3235	312	4757
85	978	199	3249	313	4768
86	996	200	3264	314	4779
87	1015	201	3280	315	4790
88	1034	202	3296	316	4801
89	1054	203	3313	317	4812
90	1075	204	3330	318	4823
91	1096	205	3347	319	4834

Laivo ilgis (m)	Antvandeninio borto aukščio didėjimas (mm)	Laivo ilgis (m)	Antvandeninio borto aukščio didėjimas (mm)	Laivo ilgis (m)	Antvandeninio borto aukščio didėjimas (mm)
92	1116	206	3363	320	4844
93	1135	207	3380	321	4855
94	1154	208	3397	322	4866
95	1172	209	3413	323	4878
96	1190	210	3430	324	4890
97	1209	211	3445	325	4899
98	1229	212	3460	326	4909
99	1250	213	3475	327	4920
100	1271	214	3490	328	4931
101	1293	215	3505	329	4943
102	1315	216	3520	330	4955
103	1337	217	3537	331	4965
104	1359	218	3554	332	4975
105	1380	219	3570	333	4985
106	1401	220	3586	334	4995
107	1421	221	3601	335	5005
108	1440	222	3615	336	5015
109	1459	223	3630	337	5025
110	1479	224	3645	338	5035
111	1500	225	3660	339	5045
112	1521	226	3675	340	5055
113	1543	227	3690	341	5065
114	1569	228	3705	342	5075
115	1587	229	3720	343	5086
116	1609	230	3735	344	5097
117	1630	231	3750	345	5108
118	1651	232	3765	346	5119
119	1671	233	3780	347	5130
120	1690	234	3795	348	5140
121	1709	235	3808	349	5150
122	1729	236	3821	350	5160
123	1750	237	3835	351	5170
124	1771	238	3849	352	5180
125	1793	239	3864	353	5190
126	1815	240	3880	354	5200
127	1837	241	3893	355	5210
128	1859	242	3906	356	5220
129	1880	243	3920	357	5230
130	1901	244	3934	358	5240
131	1921	245	3949	359	5250
132	1940	246	3965	360	5260
133	1959	247	3978	361	5268
134	1979	248	3992	362	5276
135	2000	249	4005	363	5285
136	2021	250	4018	364	5294
137	2043	251	4032	365	5303

Tarpiniam laivo ilgiui antvandeninio borto aukštis apskaičiuojamas linijinės interpoliacijos būdu. Klausimus dėl ilgesnių kaip 365 m laivų antvandeninio borto aukščio sprendžia Administracija.

B lentelė. „B“ tipo laivų antvandeninio borto aukštis

Laivo ilgis (pėdų)	Antvandeninio borto aukščio didėjimas (pėdų)	Laivo ilgis (pėdų)	Antvandeninio borto aukščio didėjimas (pėdų)	Laivo ilgis (pėdų)	Antvandeninio borto aukščio didėjimas (pėdų)
80	8,0	460	71,1	840	161,2
90	8,9	470	73,1	850	162,8
100	9,8	480	75,1	860	164,3
110	10,8	490	77,1	870	165,9
120	11,9	500	79,0	880	167,4
130	13,0	510	95,6	890	168,9
140	14,2	520	98,1	900	170,4
150	15,5	530	100,6	910	171,8
160	16,9	540	103,0	920	173,3
170	18,3	550	105,4	930	174,7
180	19,8	560	107,7	940	176,1
190	21,3	570	110,0	950	177,5
200	22,9	580	112,3	960	178,9
210	24,7	590	114,6	970	180,3
220	26,6	600	116,8	980	181,7
230	28,5	610	119,0	990	183,1
240	30,4	620	121,1	1000	184,4
250	32,4	630	123,2	1010	185,8
260	34,4	640	125,3	1020	187,2
270	36,5	650	127,3	1030	188,5
280	38,7	660	129,3	1040	189,8
290	41,0	670	131,3	1050	191,0
300	43,3	680	133,3	1060	192,3
310	45,7	690	135,3	1070	193,5
320	48,2	700	137,1	1080	194,8
330	50,7	710	139,0	1090	196,1
340	53,2	720	140,9	1100	197,3
350	55,7	730	142,7	1110	198,6
360	58,2	740	144,5	1120	199,9
370	60,7	750	146,3	1130	201,2
380	63,2	760	148,1	1140	202,3
390	65,7	770	149,8	1150	203,5
400	68,2	780	151,5	1160	204,6
410	70,7	790	153,2	1170	205,8
420	73,2	800	154,8	1180	206,9
430	75,7	810	156,4	1190	208,1
440	78,2	820	158,0	1200	209,3
450	80,7	830	159,6		

Tarpiniam laivo ilgiui antvandeninio borto aukštis apskaičiuojamas linijinės interpoliacijos būdu. Klausimus dėl ilgesnių kaip 1200 pėdų laivų antvandeninio borto aukščio sprendžia Administracija.

29 taisyklė
Trumpesnių kaip 100 m (328 pėdų) laivų antvandeninio borto aukščio koregavimas

Nuo 24 m (79 pėdų) iki 100 m (328 pėdų) „B“ tipo laivų, turinčių atidalytus antstatus, kurių skaičiuojamasis ilgis sudaro iki 35 proc. laivo ilgio, lentelėje nurodytas antvandeninio borto aukštis padidinamas

$$7{,}5(100 - L)\left(0{,}35 - \frac{E}{L}\right)\text{mm};$$

čia: *L* – laivo ilgis metrais,
E – skaičiuojamojo antstato ilgis (pagal jo apibrėžtį 35 taisyklėje) metrais.
Arba:

$$0{,}09(328 - L)\left(0{,}35 - \frac{E}{L}\right) \text{colių},$$

čia: *L* – laivo ilgis pėdomis,
E – skaičiuojamojo antstato ilgis (pagal jo apibrėžtį 35 taisyklėje) pėdomis.

30 taisyklė
Koregavimas dėl vandentalpos koeficiento

Jei vandentalpos koeficientas yra didesnis kaip 0,68, nurodytas 28 taisyklės lentelėje antvandeninio borto aukštis (jei pritaikoma, ištaisytas pagal 27 taisyklės 8 punkto, 27 taisyklės 10 punkto ir 29 taisyklės nuostatas) dauginamas iš $\frac{C_b + 0{,}68}{1{,}36}$.

31 taisyklė
Koregavimas dėl borto aukščio

1. Jei *D* yra didesnis kaip $\frac{L}{15}$, antvandeninio borto aukštis padidinamas $\left(D - \frac{L}{15}\right)R$ mm;

čia daugiklis *R* mažesniam kaip 120 m ilgiui lygus $\frac{L}{0{,}48}$, o 120 m ir didesniam ilgiui jis lygus 250; arba: $\left(D - \frac{L}{15}\right)R$ colių; čia *R* mažesniam kaip 393,6 pėdų ilgiui lygus $\frac{L}{131{,}2}$, o 393,6 pėdų ir didesniam ilgiui jis lygus 3.

2. Jei D yra mažesnis kaip $\frac{L}{15}$, jis nekoreguojamas, išskyrus atvejus, kai laivas turi atidalytą antstatą, laivo midelyje užimantį bent 0,6 L, kai jis turi ištisinę denio talpyklą, arba kai turi pavienių atidalytų antstatų ir denio talpyklų kombinaciją, nusitęsusią nuo laivapriekio iki laivagalio; šiais atvejais jo antvandeninio borto aukštis sumažinamas taip, kaip nurodyta šios taisyklės 1 punkte.

3. Jei antstato arba denio talpyklos aukštis mažesnis už atitinkamą standartinį aukštį, apskaičiuotas antvandeninio borto aukščio sumažinimas koreguojamas proporcingai esamo antstato arba denio talpyklos aukščio ir pritaikomo standartinio aukščio santykiui, kaip nurodyta 33 taisyklėje.

32 taisyklė
Koregavimas dėl denio linijos

Jei faktinis borto aukštis iki denio linijos ženklo viršutinio krašto yra didesnis arba mažesnis už *D*, skirtumas tarp šių dviejų borto aukščių atitinkamai pridedamas prie antvandeninio borto aukščio arba atimamas iš jo.

33 taisyklė
Standartinis antstato aukštis

Standartinis antstato aukštis nurodytas šioje lentelėje:

	Standartinis aukštis (m)	
L (m)	**Paaukštintas laivagalis**	**Visi kiti antstatai**
30 ar mažiau	0,90	1,80
75	1,20	1,80
125 ar daugiau	1,80	2,30

	Standartinis aukštis (pėdų)	
L (pėdų)	**Paaukštintas laivagalis**	**Visi kiti antstatai**
98,5 ar mažiau	3,0	5,9
246	3,9	5,9
410 ar daugiau	5,9	7,5

Tarpiniam laivo ilgiui standartinis aukštis apskaičiuojamas linijinės interpoliacijos būdu.

34 taisyklė
Antstato ilgis

1. Išskyrus 2 punkte nurodytus atvejus, antstato ilgis (*S*) yra neviršijant laivo ilgio (*L*) išdėstytų antstato dalių ilgių vidurkis.

2. Jei galinė atidalyto antstato pertvara už jos kirtimosi su antstato šonais yra išgaubta pagal apskritimo kreivę, antstato ilgis gali būti padidintas remiantis šią pertvarą atitinkančia plokščia pertvara. Šis pridėtinis ilgis lygus dviem trečdaliams pertvaros išgaubtosios dalies ilgio (matuojant išilgai laivo). Didžiausias išgaubtumas, kurį galima taikyti taip nustatant antstato pailgėjimą, lygus pusei antstato pločio per tą vietą, kurioje išgaubtas antstato galas kertasi su jo šonais.

35 taisyklė
Skaičiuojamasis antstato ilgis

1. Išskyrus šios taisyklės 2 punkte nurodytus atvejus, skaičiuojamasis atidalyto antstato ilgis *(E)* yra lygus jo ilgiui.

2. Visais atvejais, kai standartinio aukščio atidalytas antstatas atitrauktas nuo laivo bortų taip, kaip leidžia 3 taisyklės 10 punkto nuostatos, jo skaičiuojamasis ilgis keičiamas jo ilgį dauginant iš santykio b/B_s*;* čia:

b – antstato plotis per jo ilgio vidurį;

B_s – laivo plotis per šio antstato ilgio vidurį.

Jei antstatas atitrauktas dalyje jo ilgio, šis jo skaičiuojamojo ilgio keitimas taikomas tiktai atitrauktajai antstato daliai.

3. Jei atidalyto antstato aukštis yra mažesnis už standartinį aukštį, jo skaičiuojamasis ilgis sumažinamas proporcingai faktinio aukščio ir standartinio aukščio santykiui. Jei antstato aukštis yra didesnis už standartinį aukštį, jo skaičiuojamasis ilgis nedidinamas.

4. Jei paaukštintas laivagalis turi vientisą priekinę pertvarą, jo skaičiuojamasis ilgis laikomas lygus jo ilgiui, kol jis nepasiekia maksimalaus 0,6 L dydžio. Jei priekinė pertvara nėra vientisa, paaukštintas laivagalis laikomas mažesnio už standartinį aukščio jutu.

5. Neatidalyti antstatai skaičiuojamojo ilgio neturi.

36 taisyklė

Denio talpyklos

1. Denio talpykla arba jai prilygstančiu statiniu laikoma konstrukcija, kuri nesitęsia nuo vieno laivo borto iki kito, jei ji atitinka šias sąlygas:

a) denio talpykla yra bent tokio pat tvirtumo kaip ir antstatas;

b) liukai įrengti denio talpyklą dengiančiame denyje, liukų komingsai ir dangčiai atitinka 13–16 taisyklių nuostatas, o šio denio talpyklos denio stringeris yra žmonėms judėti tinkamo pločio ir pakankamo horizontalaus standumo. Tačiau antvandeninio borto denyje galima leisti įrengti nedideles įeinamąsias angas su vandeniui nepralaidžiais dangčiais;

c) nuolatinę išilginę darbų platformą su apsauginiais turėklais atstoja denio talpyklos denis arba atskiros talpyklos, sujungtos su antstatais patikimais nuolatiniais pereinamaisiais tilteliais;

d) vėdinimo įrangą apsaugo denio talpykla, vandeniui nepralaidūs dangčiai arba kitokios lygiavertės priemonės;

e) orų poveikiui atidengtose antvandeninio borto denio dalyse palei denio talpyklą įrengti atviri turėklai bent per pusę jos ilgio;

f) mechanizmų patalpų šachtas apsaugo denio talpykla, bent standartinio aukščio antstatas arba tokio pat aukščio ir tvirtumo denio kabina;

g) denio talpyklos plotis lygus bent 60 proc. laivo pločio;

h) jei nesama antstato, denio talpyklos ilgis lygus bent 0,6 L.

2. Visas šios taisyklės sąlygas atitinkančios denio talpyklos ilgis, sumažintas proporcingai jo vidutinio pločio ir B santykiui, yra jos skaičiuojamasis ilgis.

3. Standartinis denio talpyklos aukštis lygus standartiniam antstato, išskyrus paaukštintą laivagalį, aukščiui.

4. Jei denio talpyklos aukštis mažesnis už standartinį aukštį, jos skaičiuojamasis ilgis sumažinamas proporcingai faktinio ir standartinio aukščių santykiui. Jei talpyklos denyje įrengtų liukų komingsai yra mažesnio aukščio, negu nurodyta 15 taisyklės 1 punkte, faktinis talpyklos aukštis sumažinamas dydžiu, atitinkančiu faktinio ir privalomojo komingso aukščių skirtumą.

37 taisyklė
Antvandeninio borto aukščio sumažinimas dėl antstatų ir denio talpyklų

1. Jei antstatų ir denio talpyklų skaičiuojamasis ilgis yra lygus 1,0 *L*, 24 m ilgio laivo antvandeninio borto aukštis sumažinamas 350 mm, 85 m ilgio laivo – 860 mm, 122 m ir ilgesnio laivo – 1070 mm (79 pėdų ilgio laivui – 14 colių, 279 pėdų ilgio – 34 coliais, 400 pėdų ir didesniam ilgiui – 42 coliais). Tarpiniams laivo ilgiams šis sumažinamas aukštis apskaičiuojamas linijinės interpoliacijos būdu.

2. Jei bendras antstatų ir denio talpyklų skaičiuojamasis ilgis yra mažesnis už 1,0 Z, jo sumažinimas procentais apskaičiuojamas pagal vieną iš šių lentelių:

Sumažinimas procentais „A“ tipo laivams

	Bendras skaičiuojamasis antstatų ir denio talpyklų ilgis										
	0	**0,1 *L***	**0,2 *L***	**0,3 *L***	**0,4 *L***	**0,5 *L***	**0,6 *L***	**0,7 *L***	**0,8 *L***	**0,9 *L***	**1,0 *L***
Procentinis sumažinimas visų tipų antstatams	0	7	14	21	31	41	52	63	75,3	87,7	100

Tarpinio antstatų ir denio talpyklų ilgio procentinis sumažinimo dydis apskaičiuojamas linijinės interpoliacijos būdu.

Sumažinimas procentais „B“ tipo laivams

	Eilutė	**Bendras skaičiuojamasis antstatų ir denio talpyklų ilgis**									
		0	**0,1 *L***	**0,2 L**	**0,3 *L***	**0,4 *L***	**0,5 *L***	**0,6 *L***	**0,7 *L***	**0,8 *L***	**0,9 *L***	**1,0 *L***
Laivai su baku ir be atskiro tiltelio	I	0	5	10	15	23,5	32	46	63	75,3	87,7	100
Laivai su baku ir su atskiru tilteliu	II	0	6,3	12,7	19	27,5	36	46	63	73,5	87,7	100

Tarpinio antstatų ir denio talpyklų ilgio procentinis sumažinimo dydis apskaičiuojamas linijinės interpoliacijos būdu.

3. „B“ tipo laivams:

a) jei jų tiltelio skaičiuojamasis ilgis yra mažesnis už 0,2 *L*, procentinis sumažinimo dydis apskaičiuojamas linijinės interpoliacijos būdu tarp dydžių, nurodytų I ir II eilutėse.

b) jei jų tiltelio skaičiuojamasis ilgis yra didesnis už 0,4 *L*, jiems taikomas II eilutėje nurodytas procentinis sumažinimo dydis.

c) jei jų tiltelio skaičiuojamasis ilgis yra mažesnis už 0,07 *L*, šiose lentelėse nurodytas dydis sumažinamas dydžiu, apskaičiuotu pagal formulę:

$$5 \times \frac{(0{,}07L - f)}{0{,}07L};$$

čia f – skaičiuojamasis bako ilgis.

38 taisyklė
Išilginis denio įlinkis Bendrosios nuostatos

1. Išilginis denio įlinkis matuojamas nuo denio prie laivo borto iki santykinės atskaitos linijos, nubrėžtos lygiagrečiai su kiliu per išilginio denio įlinkio liniją midelyje.

2. Laivams, suprojektuotiems su kilio polinkiu, išilginis denio įlinkis matuojamas iki santykinės atskaitos linijos, nubrėžtos lygiagrečiai su projektine krovinine vaterlinija.

3. Lygiadeniuose laivuose ir laivuose su atskirais antstatais išilginis denio įlinkis matuojamas antvandeninio borto denyje.

4. Laivuose su neįprastos formos viršvandenine borto dalimi, kurioje yra šoninė pakopa arba tarpas, išilginis denio įlinkis matuojamas pagal ekvivalentinį borto aukštį midelyje.

5. Laivuose su standartinio aukščio antstatu, kuris tęsiasi per visą antvandeninio borto denio ilgį, išilginis borto įlinkis matuojamas antstatų denyje. Jei antstato aukštis yra didesnis už standartinį aukštį, prie kiekvienos iš galinių ordinačių pridedamas mažiausias faktinio ir standartinio aukščių skirtumas (Z). Tarpinės ordinatės, nutolusios per 1/6 L ir 1/3 L nuo kiekvieno iš galinių statmenų, taip pat padidinamos atitinkamai 0,444 Z ir 0,111 Z.

6. Jei atidalyto antstato denis turi bent tokio pat dydžio išilginį įlinkį, kaip ir neapsaugotas antvandeninio boro denis, į atidalytos antvandeninio borto denio dalies išilginį įlinkį neatsižvelgiama.

7. Jei atidalytas jutas arba bakas yra standartinio aukščio ir turi didesnį išilginį įlinkį negu antvandeninio borto denis arba jei jis yra didesnio už standartinį aukščio, antvandeninio borto denio išilginis įlinkis padidinamas taip, kaip nurodyta šios taisyklės 12 punkto nuostatose.

Standartinis išilginio denio įlinkio kontūras

8. Standartinio išilginio denio įlinkio kontūro ordinatės pateikiamos šioje lentelėje:

Standartinis išilginis denio įlinkis (kai *L* matuojamas metrais)

	Vieta	Ordinatė (mm)	Daugiklis
Laivagalio pusė	Laivagalio statmenyje	$25(\frac{L}{3}+10)$	1

	1/6 L nuo laivagalio statmens	$11{,}1(\frac{L}{3}+10)$	3
	1/3 L nuo laivagalio statmens	$2{,}8(\frac{L}{3}+10)$	3
	Midelyje	0	1
Laivapriekio pusė	Midelyje	0	1
	1/3 L nuo laivapriekio statmens	$5{,}6(\frac{L}{3}+10)$	3
	1/6 L nuo laivapriekio statmens	$22{,}2(\frac{L}{3}+10)$	3
	Laivapriekio statmenyje	$50(\frac{L}{3}+10)$	1

Standartinis išilginis denio įlinkis (kai *L* matuojamas pėdomis)

	Vieta	Ordinatė (mm)	Daugiklis
Laivagalio pusė	Laivagalio statmenyje	0,1 *L* + 10	1
	1/6 L nuo laivagalio statmens	0,0444*L* + 4,44	3
	1/3 L nuo laivagalio statmens	0,0111*L*+1,11	3
	Midelyje	0	1
Laivapriekio pusė	Midelyje	0	1
	1/3 L nuo laivapriekio statmens	0,0222*L* + 2,22	3
	1/6 L nuo laivapriekio statmens	0,0888*L* + 8,88	3
	Laivapriekio statmenyje	0,2*L* + 20	1

Nukrypimų nuo standartinio išilginio denio įlinkio kontūro išmatavimas

9. Jei išilginio denio įlinkio kontūras skiriasi nuo standartinio, keturios ordinatės laivapriekio arba laivagalio pusei dauginamos iš atitinkamo daugiklio, nurodyto ordinačių lentelėje. Atitinkamų sandaugų sumos ir standartinių ordinačių sumos skirtumas, padalytas iš 8, parodo, kiek per didelis arba per mažas yra išilginis denio įlinkis laivapriekio ir laivagalio pusėse. Pertekliaus arba trūkumo dydžių laivapriekiui ir laivagaliui aritmetinis vidurkis parodo, kiek per didelis arba kiek per mažas yra laivo išilginis denio įlinkis.

10. Jei laivagalio pusėje išilginis denio įlinkis yra didesnis už standartinį, o laivapriekio pusėje mažesnis už standartinį, išlinkio perteklius nekoreguojamas, o nustatomas tiktai jo trūkumas.

11. Jei laivapriekio pusėje išilginis denio įlinkis yra didesnis už standartinį, o laivagalio pusėje jis nėra mažesnis už 75 proc. standartinio įlinkio, koreguojama dalis su įlinkio pertekliumi. Jei laivagalyje įlinkis yra mažesnis už 50 proc. standartinio įlinkio, į įlinkio perteklių laivapriekyje neatsižvelgiama. Jei išilginis denio įlinkis laivagalyje yra tarp 50 proc. ir 75 proc. standartinio įlinkio, galima leisti tarpiniais dydžiais koreguoti per didelį išilginį denio įlinkį laivapriekyje.

12. Koreguojant išilginį denio įlinkį dėl juto arba bako, taikoma ši formulė:

$$s = \frac{yL'}{3L};$$

čia: *s* – išilginio denio įlinkio pataisos dydis, atimamas iš įlinkio trūkumo dydžio arba pridedamas prie jo pertekliaus dydžio;

y – antstato faktinio aukščio ir standartinio aukščio išlinkio gale skirtumas;

L' – vidutinis atidalyto juto arba bako ilgis, kuris daugiausia gali siekti 0,5 *L;*

L – laivo ilgis, pagal jo apibrėžtį 3 taisyklės 1 punkte.

Ši formulė suponuoja parabolės pavidalo kreivą, kuri antvandeninio borto denyje liečia

faktinio išilginio denio įlinkio kreivę ir kerta galiną ordinatę po antstatų deniu taške, nuo jo nutolusiame per atstumą, lygų standartiniam antstato aukščiui. Antstatų denis bet kurioje vietoje negali būti virš šios kreivės iškilęs aukščiau kaip per standartinį antstato aukštį. Šia kreive turi būti naudojamasi nustatant išilginio denio įlinkio kontūrą laivapriekio ir laivagalio pusėms.

Koregavimas dėl nukrypimo nuo išilginio denio įlinkio standartinio kontūro

13. Išilginio denio įlinkio pataisa lygi šio įlinkio trūkumo arba pertekliaus dydžiui (žr. 9–11 punktus), padaugintam iš:

$$0{,}75 - \frac{S}{2L};$$

čia: *S* yra bendras atidalytų antstatų ilgis.

Padidinimas dėl per mažo išilginio denio įlinkio

14. Jei išilginis denio įlinkis yra mažesnis už standartinį, šio įlinkio trūkumo (žr. šios taisyklės 13 punktą) pataisa pridedama prie antvandeninio borto aukščio.

Sumažinimas dėl per didelio išilginio denio įlinkio

15. Laivams, kuriuose atidalytas antstatas dengia 0,1 *L* laivapriekio link ir 0,1 *L* laivagalio link nuo midelio, pagal 13 punkto nuostatas apskaičiuota per didelio išilginio denio įlinkio pataisa atimama iš antvandeninio borto aukščio; laivams, kurių midelio nedengia joks antstatas, antvandeninio borto aukštis nesumažinamas; laivams, kuriuose atidalytas antstatas dengia mažiau kaip 0,1 *L* laivapriekio link ir mažiau kaip 0,1 *L* laivagalio link nuo midelio, sumažinimo dydis apskaičiuojamas linijinės interpoliacijos būdu. Didžiausias sumažinimas dėl per didelio išilginio denio įlinkio negali viršyti 125 mm 100 m laivo ilgio (1½ colio 100 pėdų laivo ilgio).

39 taisyklė
Minimalus laivapriekio aukštis

1. Laivapriekio aukštis, apibrėžiamas kaip vertikalus atstumas laivapriekio statmenyje nuo nustatytą vasaros antvandeninio borto aukštį ir projektinį diferentą atitinkančios vaterlinijos iki neapsaugoto denio viršaus prie laivo borto, turi būti ne mažesnis kaip:

trumpesnių kaip 250 m laivų –

$$56L\left(1 - \frac{L}{500}\right)\frac{1{,}36}{C_b + 0{,}68}\ \text{mm};$$

250 m ilgio ir ilgesniems laivams –

$$7000\ \frac{1{,}36}{C_b + 0{,}68}\ \text{mm};$$

čia: *L* – laivo ilgis metrais,

C_b – vandentalpos koeficientas, kuris neturi būti mažesnis kaip 0,68;

arba,

trumpesnių kaip 820 pėdų laivų –

$$0{,}672L\left(1 - \frac{L}{1640}\right)\frac{1{,}36}{C_b + 0{,}68}\ \text{colių};$$

820 pėdų ir ilgesnių laivų –

$$275{,}6\frac{1{,}36}{C_b + 0{,}68}\ \text{colių};$$

čia: *L* – laivo ilgis pėdomis:

C_b – vandentalpos koeficientas, kuris neturi būti mažesnis kaip 0,68.

2. Jei 1 punkte nurodyto laivapriekio aukščio pasiekiama išilginiu denio įlinkiu, šis įlinkis,

matuojant nuo laivapriekio statmens, turi tęstis bent per 15 proc. laivo ilgio. Jei jis pasiekiamas įrengiant antstatą, šis antstatas turi tęstis nuo forštevenio iki taško, esančio bent per 0,07 *L* laivagalio link nuo laivapriekio statmens, ir jis turi atitikti šiuos reikalavimus:

a) ne ilgesniuose kaip 100 m (328 pėdų) laivuose jis turi būti atidalytas, kaip apibrėžta 3 taisyklės 10 punkte;

b) ilgesniuose kaip 100 m (328 pėdų) laivuose jis nebūtinai turi atitikti 3 taisyklės 10 punkto nuostatas, tačiau turi būti aprūpintas Administracijos reikalavimus atitinkančiais įtaisais jo angoms uždaryti.

3. Administracija gali specialiai apsvarstyti klausimą dėl laivų, kurie dėl išskirtinių jų eksploatacijos sąlygų negali atitikti šios taisyklės 1 ir 2 punktų nuostatų.

40 taisyklė
Minimalus antvandeninio borto aukštis

Vasaros antvandeninio borto aukštis

1. Minimalus antvandeninio borto aukštis vasarą yra antvandeninio borto aukštis, nurodytas 28 taisyklės lentelėse ir koreguotas, kur pritaikoma, pagal 27 taisyklės nuostatas, taip pat pagal 29, 30, 31, 32, 37, 38 taisyklių nuostatas ir, jei pritaikoma, pagal 39 taisyklės nuostatas.

2. Antvandeninio borto aukštis jūros vandeniui, apskaičiuotas taip, kaip nurodyta 1 punkte, tačiau nekoreguotas dėl denio linijos pagal 32 taisyklės nuostatas, turi būti ne mažesnis kaip 50 mm (2 coliai). Laivams, 1 padėtyje turintiems liukus su dangčiais, kurie neatitinka 15 taisyklės 7 punkto, 16 taisyklės arba 26 taisyklės nuostatų, antvandeninio borto aukštis turi būti ne mažesnis kaip 150 mm (6 coliai).

Atogrąžų antvandeninio borto aukštis

3. Minimalus antvandeninio borto aukštis atogrąžų zonoje yra antvandeninio borto aukštis, gaunamas iš vasaros antvandeninio borto aukščio atėmus vieną keturiasdešimt aštuntąją vasaros grimzlės, išmatuotos nuo kilio viršaus iki krovininės vaterlinijos ženklo žiedo centro.

4. Antvandeninio borto aukštis jūros vandeniui, apskaičiuotas taip, kaip nurodyta šios taisyklės 1 punkte, tačiau nekoreguotas dėl denio linijos pagal 32 taisyklės nuostatas, turi būti ne mažesnis kaip 50 mm (2 coliai). Laivams, 1 padėtyje turintiems liukus su dangčiais, kurie neatitinka 15 taisyklės 7 punkto, 16 taisyklės arba 26 taisyklės nuostatų, antvandeninio borto aukštis turi būti ne mažesnis kaip 150 mm (6 coliai).

Žiemos antvandeninio borto aukštis

5. Minimalus antvandeninio borto aukštis žiemą yra antvandeninio borto aukštis, gaunamas prie vasaros antvandeninio borto aukščio pridėjus vieną keturiasdešimt aštuntąją vasaros grimzlės, išmatuotos nuo kilio viršaus iki krovininės vaterlinijos ženklo žiedo centro.

Žiemos Šiaurės Atlante antvandeninio borto aukštis

6. Minimalus ne ilgesnių kaip 100 m (328 pėdų) laivų, kurie žiemos sezono metu įplaukia į bet kurią Šiaurės Atlanto, apibrėžto 52 taisyklės II priede, dalį, antvandeninio borto aukštis turi būti lygus vasaros antvandeninio borto aukščiui, padidintam 50 mm (2 coliais). Kitokiems laivams apibrėžtas žiemos Šiaurės Atlante antvandeninio borto aukštis lygus žiemos antvandeninio borto aukščiui.

Antvandeninio borto aukštis, nustatytas gėlam vandeniui

7. Minimalus antvandeninio borto aukštis gėlame vandenyje, kurio tankis lygus vienetui, apskaičiuojamas iš minimalaus antvandeninio borto aukščio, nustatyto jūros vandeniui, atimant dydį:

$$\frac{\Delta}{40T} \text{ cm (colių);}$$

čia: Δ – vandentalpa tonomis, laivui nugrimzdus jūros vandenyje iki vasaros krovininės vaterlinijos;

T – tonų skaičius centimetrui (coliui) grimzlės, laivui nugrimzdus jūros vandenyje iki vasaros krovininės vaterlinijos.

8. Jei vandentalpos vasaros krovininei vaterlinijai nustatyti neįmanoma, atimamasis dydis turi būti lygus vienai keturiasdešimt aštuntajai vasaros grimzlės, išmatuotos nuo kilio viršaus iki krovininės vaterlinijos ženklo žiedo centro.

IV SKYRIUS
SPECIALIOS NUOSTATOS DĖL LAIVŲ, KURIEMS NUSTATYTAS MEDIENOS KROVINIŲ ANTVANDENINIO BORTO AUKŠTIS

41 taisyklė
Šio skyriaus nuostatų taikymas

42–45 taisyklės taikomos tik laivams, kuriems nustatytas medienos krovinių antvandeninio borto aukštis.

42 taisyklė
Apibrėžtys

1. *Denyje vežami medienos kroviniai.* Apibrėžtis „denyje vežami medienos kroviniai“ – tai medienos kroviniai, vežami atviroje antvandeninio borto denio arba antstato denio dalyje. Ši apibrėžtis neapima celiuliozės arba į ją panašių krovinių.

2. *Medienos krovinių krovininė vaterlinija.* Galima laikyti, jog medienos kroviniai suteikia laivui tam tikrą papildomą plūdrumą ir geriau jį apsaugo nuo bangų poveikio. Todėl laivams, kurie veža medienos krovinius denyje, galima leisti sumažinti antvandeninio borto aukštį, apskaičiuojamą pagal 45 taisyklės nuostatas ir pažymimą laivo borte pagal 6 taisyklės 3 ir 4 punktų nuostatas. Tačiau tam, kad būtų leista nustatyti tokį ypatingą antvandeninio borto aukštį ir jį taikyti, denyje vežami medienos kroviniai privalo atitikti tam tikras sąlygas, kurios išdėstytos 44 taisyklėje, o pats laivas turi atitikti tam tikras sąlygas dėl jo konstrukcijos, kurios nurodytos 43 taisyklėje.

43 taisyklė
Laivo konstrukcija

Antstatas

1. Laivai privalo turėti bent standartinio aukščio ir bent 0,07 *L* ilgio baką. Jei laivas trumpesnis kaip 100 m (328 pėdų), jame dar privalo būti įrengtas ir bent standartinio aukščio jutas arba bent tokio pat bendro aukščio paaukštintas laivagalis su denio kabina arba tvirtu plieniniu gaubtu.

Dvigubo dugno tankai

2. Jei dvigubo dugno tankai įrengti per laivo midelį pusės laivo ilgio atkarpoje, jie turi būti tinkamai padalyti išilginėmis vandeniui nepralaidžiomis pertvaromis.

Falšbortai

3. Laivas privalo turėti arba nuolatinius bent 1 m (39 ½ colio) aukščio falšbortus, specialiai sutvirtintus specialiomis standumo briaunomis viršutiniame krašte, palaikomus tvirtų prie denio pritvirtintų falšborto stovų ir turinčius būtinas nutekinamąsias angas, arba patikimus tokio pat aukščio ir ypač tvirtos konstrukcijos turėklus.

44 taisyklė
Krovinių sukrovimas Bendrosios nuostatos

1. Orų poveikiui atviros denio angos, virš kurių sukraunami kroviniai, patikimai uždaromos ir užsandarinamos. Vėdintuvų konstrukcijos patikimai apsaugomos.

2. Denyje vežami medienos kroviniai sukraunami ištisai bent per visą tam prieinamą denio ilgį, kuris lygus bendram šulinio arba šulinių tarp antstatų ilgiui. Jei laivagalyje denį ribojančio antstato nėra, mediena sukraunama bent iki pat galinio liuko užpakalinio krašto. Mediena sukraunama kaip galima glaudžiau ir bent iki antstato, išskyrus paaukštintą laivagalį, standartinio aukščio.

3. Laive, kuris žiemą plaukioja žiemos sezoninėje zonoje, denio krovinių aukštis virš orų poveikiui atviro denio neturi būti didesnis už vieną trečdalį šio laivo didžiausio pločio.

4. Denyje vežami medienos kroviniai sukraunami glaustai, pririšami ir sutvirtinami. Jie niekaip neturi kliudyti vesti laivą ir vykdyti būtiną laivo veiklą.

Statramsčiai

5. Jei dėl medienos pobūdžio reikalingi statramsčiai, jie, atsižvelgiant į laivo plotį, turi būti pakankamai tvirti; jie išdėstomi tarpais, atitinkančiais vežamos medienos ilgį bei pobūdį, tačiau šie tarpai neturi viršyti 3 m (9,8 pėdos). Statramsčiams pritvirtinti įtaisomi tvirti kampainiai arba metaliniai lizdai ar kitokios tiek pat patikimos priemonės.

Sutvirtinimo lynai

6. Denyje vežamas medienos krovinys per visą jo ilgį patikimai sutvirtinamas atskirais lynais, išdėstytais ne platesniais kaip 3 m (9,8 pėdos) tarpais vienas nuo kito. Jiems prikabinti širstreke arba denio stringerio plokštėje patikimai pritvirtinamos ąsos, išdėstytos ne platesniais kaip 3 m (9,8 pėdos) tarpais. Atstumas nuo antstato galinės pertvaros iki pirmosios ąsos neturi būti didesnis kaip 2 m (6,6 pėdos). Jei nesama pertvaros, ąsos ir sutvirtinimo lynai įtaisomi per 0,6 m (23 ½ colių) ir 1,5 m (4,9 pėdos) nuo denyje sukrauto denio krovinio galų.

7. Kroviniui sutvirtinti naudojama trumpų grandžių grandinė, pagaminta iš ne plonesnio kaip 19 mm (¾ colio) skersmens metalo, arba tokio pat tvirtumo lankstus vielinis lynas; jie aprūpinami bet kuriuo metu prieinamais atlenkiamaisiais kabliais ir talrepais. Vieliniams sutvirtinimo lynams įtaisoma trumpa ilgų grandžių grandinės atkarpa, leidžianti reguliuoti jų ilgį.

8. Jei krovinys susideda iš trumpesnių kaip 3,6 m (11,8 pėdos) medienos ruošinių, tarpai tarp sutvirtinimo lynų sumažinami arba imamasi kitokių priemonių, atitinkančių krovinio vienetų ilgį.

9. Visų sutvirtinimo lynams sukabinti reikalingų įtaisų tvirtumas turi atitikti pačių sutvirtinimo lynų tvirtumą.

Stovumas

10. Privaloma imtis priemonių tam, kad visuose reiso etapuose laivas turėtų saugaus stovumo atsargą, atsižvelgiant į jo masės padidėjimą, pvz., dėl vandens absorbavimo arba apledėjimo, ir, jei pritaikoma, į masės sumažėjimą, pvz., dėl degalų ir atsargų sunaudojimo.

Įgulos apsauga, galimybė patekti į mechanizmų patalpas ir t. t.

11. Papildant priemones, nustatytas 25 taisyklės 5 punkto nuostatose, pagal abu krovinių denio kraštus bent per 1 m (39 ½ colio) aukščiau krovinio nutiesiami apsauginiai turėklai arba gelbėjimo lejeriai su ne didesniais kaip 33 cm (13 colių) vertikaliais tarpais.

Vairavimo įrenginiai

12. Vairavimo įrenginiai turi būti palikimai apsaugoti, kad jų neapgadintų kroviniai ir, kiek tai praktiškai įmanoma, prieinami. Privalo būti veiksmingos priemonės laivui vairuoti sugedus jo pagrindiniams vairavimo įrenginiams.

45 taisyklė
Antvandeninio borto aukščio skaičiavimas

1. Minimalus vasaros antvandeninio borto aukštis apskaičiuojamas taip, kaip nurodyta 27 taisyklės 5, 6 ir 11 punktų, 28, 29, 30, 31, 32, 37 ir 38 taisyklių nuostatose; tačiau 37 taisyklė šiam tikslui pakeičiama, vietoj joje nurodytų procentinių dydžių taikant šiuos:

	Bendras skaičiuojamasis antstatų ir denio talpyklų ilgis										
	0	0,1 *L*	0,2 *L*	0,3 *L*	0,4 *L*	0,5 *L*	0,6 *L*	0,7 *L*	0,8 *L*	0,9 *L*	l,0 *L*
Procentinis sumažinimas visų tipų antstatams	20	31	42	53	64	70	76	82	88	94	100

Tarpiniams antstatų ir denio talpyklų ilgiams procentinis sumažinimo dydis apskaičiuojamas linijinės interpoliacijos būdu.

2. Žiemos medienos krovinių antvandeninio borto aukštis gaunamas prie vasaros medienos krovinių antvandeninio borto aukščio pridėjus vieną trisdešimt šeštąją laivo projektinės grimzlės medienos kroviniams.

3. Žiemos Šiaurės Atlante medienos krovinių antvandeninio borto aukštis yra lygus 40 taisyklės 6 punkte nustatytam žiemos Šiaurės Atlante antvandeninio borto aukščiui.

4. Atogrąžų medienos krovinių antvandeninio borto aukštis gaunamas iš vasaros medienos krovinių antvandeninio borto aukščio atėmus vieną keturiasdešimt aštuntąją laivo projektinės grimzlės medienos kroviniams.

5. Vasaros medienos krovinių antvandeninio borto aukštis, nustatytas gėlam vandeniui, apskaičiuojamas remiantis, kaip nurodyta 40 taisyklės 7 punkte, vasaros medienos krovinių krovinine vaterlinija.

II PRIEDAS
ZONOS, RAJONAI IR SEZONINIAI PERIODAI

Šiame priede zonos ir rajonai apibrėžti remiantis šiais kriterijais:

VASAROS sezoninė zona arba rajonas – zona arba rajonas, kuriuose stipresni kaip 8 balų pagal Boforto *(Beaufort)* skalą (34 mazgų greičio) vėjai nepučia ilgiau kaip 10 proc. laiko.

ATOGRĄŽŲ sezoninė zona arba rajonas – zona arba rajonas, kuriuose stipresni kaip 8 balų pagal Boforto skalą (34 mazgų greičio) vėjai nepučia ilgiau kaip 1 proc. laiko ir per bet kurį vieną paskirą kalendorinį mėnesį jų 5° kvadratiniame plote nesiaučia daugiau kaip vienas atogrąžų uraganas.

Nustatyta, jog dėl praktinių priežasčių tam tikriems ypatingiems rajonams galima taikyti mažesnius reikalavimus.

Prie šio priedo pridedamas jūrlapis, paaiškinantis toliau apibrėžtas zonas ir rajonus.

46 taisyklė
Šiaurės pusrutulio žiemos sezoninės zonos ir rajonas

1. **Žiemos Šiaurės Atlante I ir II sezoninės zonos**

a) Žiemos Šiaurės Atlante I zoną riboja linija, brėžiama 50° vakarų ilgumos dienovidiniu nuo Grenlandijos kranto iki 45° šiaurės platumos, toliau 45° šiaurės platumos lygiagrete iki 15° vakarų ilgumos, toliau 15° vakarų ilgumos dienovidiniu iki 60° šiaurės platumos, toliau 60° šiaurės platumos lygiagrete iki Grinvičo dienovidinio ir toliau šiuo dienovidiniu į šiaurę.

Sezoniniai periodai:

ŽIEMA: nuo spalio 16 d. iki balandžio 15 d.;

VASARA: nuo balandžio 16 d. iki spalio 15 d.

b) Žiemos Šiaurės Atlante II zoną riboja linija, brėžiama 68°30' vakarų ilgumos dienovidiniu nuo Jungtinių Amerikos Valstijų kranto iki 40° šiaurės platumos, toliau loksodroma iki taško, kurio koordinatės 36° šiaurės platumos ir 73° vakarų ilgumos, toliau 36° šiaurės platumos lygiagrete iki 25° vakarų ilgumos ir toliau loksodroma iki Torinjanos kyšulio.

Į šią zoną neįeina Žiemos Šiaurės Atlante I zona ir Baltijos jūra, kurią Skagerako sąsiauryje

atriboja Skageno kyšulio lygiagretė.

Sezoniniai periodai:

ŽIEMA: nuo lapkričio 1 d. iki kovo 31 d.;

VASARA: nuo balandžio 1 d. iki spalio 31 d.

2. **Žiemos Šiaurės Atlante sezoninis rajonas**

Žiemos Šiaurės Atlante sezoninį rajoną riboja linija, brėžiama 68°30' vakarų ilgumos dienovidiniu nuo Jungtinių Amerikos Valstijų kranto iki 40° šiaurės platumos, toliau loksodroma iki taško, kuriame 61° vakarų ilgumos dienovidinis toliausiai į pietus kerta Kanados krantą ir toliau Kanados krantu ir rytiniu Jungtinių Amerikos Valstijų krantu.

Sezoniniai periodai:

Ilgesniems kaip 100 m (328 pėdų) laivams:

ŽIEMA: nuo gruodžio 16 d. iki vasario 15 d.;

VASARA: nuo vasario 16 d. iki gruodžio 15 d.

100 m (328 pėdų) ilgio ir trumpesniems laivams:

ŽIEMA: nuo lapkričio 1 d. iki kovo 31 d.;

VASARA: nuo balandžio 1 d. iki spalio 31 d.

3. **Žiemos Šiaurės Ramiajame vandenyne sezoninė zona**

Žiemos Šiaurės Ramiajame vandenyne sezoninę zoną riboja linija, brėžiama 50° šiaurės platumos lygiagrete nuo SSRS rytinio kranto iki Sachalino salos vakarinio kranto, toliau Sachalino salos vakariniu krantu iki Kriljono kyšulio kraštutinio pietinio taško, toliau loksodroma iki Hokaido salos *Wakkanai* kyšulio, toliau Hokaido salos rytiniu ir pietiniu krantais iki 145° rytų ilgumos, toliau 145° rytų ilgumos dienovidiniu iki 35° šiaurės platumos, toliau 35° šiaurės platumos lygiagrete iki 150° vakarų ilgumos ir toliau loksodroma iki *Dall* salos Aliaskoje kraštutinio pietinio taško.

Sezoniniai periodai:

ŽIEMA: nuo spalio 16 d. iki balandžio 15 d.;

VASARA: nuo balandžio 16 d. iki spalio 15 d.

47 taisyklė
Pietų pusrutulio žiemos sezoninė zona

Pietų pusrutulio žiemos sezoninės zonos šiaurinė riba brėžiama loksodroma nuo Amerikos žemyno rytinio kranto *Tres Puntas* kyšulio iki taško, kurio koordinatės 34° pietų platumos ir 50° vakarų ilgumos, toliau 34° pietų platumos lygiagrete iki 17° rytų ilgumos, toliau loksodroma iki taško, kurio koordinatės 35° 10' pietų platumos ir 20° rytų ilgumos, toliau loksodroma iki taško, kurio koordinatės 34° pietų platumos ir 28° rytų ilgumos, toliau loksodroma iki taško, kurio koordinatės 35°30' pietų platumos ir 118° rytų ilgumos, toliau loksodroma iki Grimo kyšulio Tasmanijos šiaurės vakarų krante; toliau Tasmanijos šiauriniu ir rytiniu krantais iki *Bruny* salos toliausiai į pietus esančio taško, toliau loksodroma iki *Stewart* salos *Black Rock Point* kyšulio, toliau loksodroma iki taško, kurio koordinatės 47° pietų platumos ir 170° vakarų ilgumos, ir toliau 33° pietų platumos lygiagrete iki Amerikos žemyno vakarinio kranto.

Sezoniniai periodai:

ŽIEMA: nuo balandžio 16 d. iki spalio 15 d.;

VASARA: nuo spalio 16 d. iki balandžio 15 d.

48 taisyklė
Atogrąžų zona

1. **Šiaurinė atogrąžų zonos riba**

Atogrąžų zonos šiaurinė riba brėžiama 13° šiaurės platumos lygiagrete nuo Amerikos

žemyno iki 60° vakarų ilgumos, toliau loksodroma iki taško, kurio koordinatės 10° šiaurės platumos ir 58° vakarų ilgumos, toliau 10° šiaurės platumos lygiagrete iki 20° vakarų ilgumos, toliau 20° vakarų ilgumos dienovidiniu iki 30° šiaurės platumos ir toliau 30° šiaurės platumos lygiagrete iki vakarinio Afrikos kranto; nuo rytinio Afrikos kranto 8° šiaurės platumos lygiagrete iki 70° rytų ilgumos, toliau 70° rytų ilgumos dienovidiniu iki 13° šiaurės platumos, toliau 13° šiaurės platumos lygiagrete iki vakarinio Indijos kranto; toliau Indijos krantu iki 10°30' šiaurės platumos rytiniame Indijos krante, toliau loksodroma iki taško, kurio koordinatės 9° šiaurės platumos ir 82° rytų ilgumos, toliau 82° rytų ilgumos dienovidiniu iki 8° šiaurės platumos, toliau 8° šiaurės platumos lygiagrete iki vakarinio Malaizijos kranto, toliau Pietryčių Azijos krantu iki 10° šiaurės platumos Vietnamo krante, toliau 10° šiaurės platumos lygiagrete iki 145° rytų ilgumos, toliau 145° rytų ilgumos dienovidiniu iki 13° šiaurės platumos, toliau 13° šiaurės platumos lygiagrete iki Amerikos žemyno vakarinio kranto.

Saigonas laikomas esančiu ant atogrąžų zonos ir atogrąžų sezoninio rajono ribos linijos.

2. **Pietinė atogrąžų zonos riba**

Atogrąžų zonos pietinė riba brėžiama loksodroma nuo Brazilijos *Santos* uosto iki taško 40° vakarų ilgumos dienovidinyje, kuriame jis kertasi su Ožiaragio atogrąža; toliau Ožiaragio atogrąža iki vakarinio Afrikos kranto; nuo rytinio Afrikos kranto 20° pietų platumos lygiagrete iki vakarinio Madagaskaro kranto, toliau vakariniu ir šiauriniu Madagaskaro krantais iki 50° rytų ilgumos, toliau 50° rytų ilgumos dienovidiniu iki 10° pietų platumos, toliau 10° pietų platumos lygiagrete iki 98° rytų ilgumos, toliau loksodroma iki Darvino uosto Australijoje, toliau rytų kryptimi Australijos ir *Wessel* salos krantais iki *Wessel* kyšulio, toliau 11° pietų platumos lygiagrete iki Jorko (*York*) kyšulio vakarų pusės; nuo Jorko kyšulio rytų pusės 11° pietų platumos lygiagrete iki 150° vakarų ilgumos, toliau loksodroma iki taško, kurio koordinatės 26° pietų platumos ir 75° vakarų ilgumos, ir toliau loksodroma iki vakarinio Amerikos žemyno kranto 30° pietų platumos.

Coquimbo uostas ir *Santos* uostas laikomi esančiais ant atogrąžų ir vasaros zonų ribos linijos.

3. **Rajonai, įtraukti į atogrąžų zoną**

Čia nurodyti rajonai laikomi įtrauktais į atogrąžų zoną:

a) Sueco kanalas, Raudonoji jūra ir Adeno įlanka – nuo Port Saido uosto iki 45° rytų ilgumos dienovidinio. Adeno ir Berberos uostai laikomi esančiais ant atogrąžų zonos ir atogrąžų sezoninio rajono ribos.

b) Persijos įlanka – iki 59° rytų ilgumos dienovidinio.

c) Rajonas, kurio ribos brėžiamos 22° pietų platumos lygiagrete nuo rytinio Australijos kranto iki Didžiojo barjerinio rifo, toliau Didžiuoju barjeriniu rifu iki 11° pietų platumos. Šiaurinė šio rajono riba sutampa su pietine atogrąžų zonos riba.

49 taisyklė
Atogrąžų sezoniniai rajonai

Atogrąžų sezoniniai rajonai yra:

1. **Šiaurės Atlante** Rajonas, apribotas:

iš šiaurės – loksodroma, brėžiama nuo *Catoche* kyšulio Jukatane iki *San Antonio* kyšulio Kuboje, Kubos krantu iki 20° šiaurės platumos ir toliau 20° šiaurės platumos lygiagrete iki 20° vakarų ilgumos;

iš vakarų – Amerikos žemyno krantu;

iš pietų ir rytų – šiaurine atogrąžų zonos riba.

Sezoniniai periodai:

ATOGRĄŽOS: nuo lapkričio 1 d. iki liepos 15 d.;

VASARA: nuo liepos 16 d. iki spalio 31 d.

2. **Arabijos jūroje** Rajonas, apribotas:

iš vakarų – Afrikos krantu, 45° rytų ilgumos dienovidiniu Adeno įlankoje, Pietų Arabijos krantu ir 59° rytų ilgumos dienovidiniu Omano įlankoje;

iš šiaurės ir rytų – Pakistano ir Indijos krantais;

iš pietų – šiaurine atogrąžų zonos riba. *Sezoniniai periodai:*

ATOGRĄŽOS: nuo rugsėjo 1 d. iki gegužės 31 d.;

VASARA: nuo birželio 1 d. iki rugpjūčio 31 d.

3. **Bengalijos įlankoje**

Bengalijos įlanka į šiaurę nuo atogrąžų zonos šiaurinės ribos.

Sezoniniai periodai:

ATOGRĄŽOS: nuo gruodžio 1 d. iki balandžio 30 d.;

VASARA: nuo gegužės 1 d. iki lapkričio 30 d.

4. **Indijos vandenyno pietinėje dalyje**

a) Rajonas, apribotas:

iš šiaurės ir vakarų – atogrąžų zonos pietine riba ir rytiniu Madagaskaro krantu; iš pietų – 20° pietų platumos lygiagrete;

iš rytų – loksodroma, brėžiama nuo taško, kurio koordinatės 20° pietų platumos ir 50° rytų ilgumos iki taško, kurio koordinatės 15° pietų platumos ir 51°30' rytų ilgumos ir toliau 51°30' rytų ilgumos dienovidiniu iki 10° pietų platumos.

Sezoniniai periodai:

ATOGRĄŽOS: nuo balandžio 1 d. iki lapkričio 30 d.;

VASARA: nuo gruodžio 1 d. iki kovo 31 d.

b) Rajonas, apribotas:

iš šiaurės – atogrąžų zonos pietine riba; iš rytų – Australijos krantu;

iš pietų – 15° pietų platumos lygiagrete nuo 51°30' rytų ilgumos iki 120° rytų ilgumos ir toliau 120° rytų ilgumos dienovidiniu iki Australijos kranto.

Sezoniniai periodai:

ATOGRĄŽOS: nuo gegužės 1 d. iki lapkričio 30 d.;

VASARA: nuo gruodžio 1 d. iki balandžio 30 d.

5. **Kinijos jūroje** Rajonas, apribotas:

iš vakarų ir šiaurės – Vietnamo ir Kinijos krantais nuo 10° šiaurės platumos iki Honkongo;

iš rytų – loksodroma, brėžiama nuo Honkongo iki *Port of Sual* (Lusono saloje), ir Lusono, Samaro ir Leitės salų vakariniais krantais iki 10° šiaurės platumos;

iš pietų – 10° šiaurės platumos lygiagrete.

Honkongas ir *Port of Sual* laikomi esančiais ant atogrąžų sezoninio rajono ir vasaros zonos ribos linijos.

Sezoniniai periodai:

ATOGRĄŽOS: nuo sausio 21 d. iki balandžio 30 d.;

VASARA: nuo gegužės 1 d. iki sausio 20 d.

6. **Šiaurinėje Ramiojo vandenyno dalyje**

a) Rajonas, apribotas:

iš šiaurės – 25° šiaurės platumos lygiagrete;

iš vakarų – 160° rytų ilgumos dienovidiniu;

iš pietų – 13° šiaurės platumos lygiagrete;

iš rytų – 130° vakarų ilgumos dienovidiniu.

Sezoniniai periodai;

ATOGRĄŽOS: nuo balandžio 1 d. iki spalio 31 d.;

VASARA: nuo lapkričio 1 d. iki kovo 31 d.

b) Rajonas, apribotas:

iš šiaurės ir rytų – vakariniu Amerikos žemyno krantu;

iš vakarų – 123° vakarų ilgumos dienovidiniu nuo Amerikos žemyno kranto iki 33° šiaurės

platumos ir loksodroma, brėžiama nuo taško, kurio koordinatės 33° šiaurės platumos ir 123° vakarų ilgumos iki taško 13° šiaurės platumos ir 105° vakarų ilgumos;

iš pietų – 13° šiaurės lygumos lygiagrete.

Sezoniniai periodai:

ATOGRĄŽOS: nuo kovo 1 d. iki birželio 30 d. ir nuo lapkričio 1 d. iki lapkričio 30 d.;

VASARA: nuo liepos 1 d. iki spalio 31 d. ir nuo gruodžio 1 d. iki vasario 28 (arba 29) d.

7. **Pietinėje Ramiojo vandenyno dalyje**

a) Karpentarijos įlanka į pietus nuo 11° pietų platumos.

Sezoniniai periodai;

ATOGRĄŽOS: nuo balandžio 1 d. iki lapkričio 30 d.;

VASARA: nuo gruodžio 1 d. iki kovo 31 d.

b) Rajonas, apribotas:

iš šiaurės ir rytų – atogrąžų zonos pietine riba;

iš pietų – Ožiaragio atogrąža nuo rytinio Australijos kranto iki 150° vakarų ilgumos, toliau 150° vakarų ilgumos dienovidiniu iki 20° pietų platumos ir toliau 20° pietų platumos lygiagrete iki taško, kuriame ji kerta atogrąžų zonos pietine ribą;

iš vakarų – į atogrąžų zoną įtraukto Didžiojo barjerinio rifo vidaus rajono ribomis ir rytiniu Australijos krantu.

Sezoniniai periodai:

ATOGRĄŽOS: nuo balandžio 1 d. iki lapkričio 30 d.;

VASARA: nuo gruodžio 1 d. iki kovo 31 d.

50 taisyklė
Vasaros zonos

Kiti plotai sudaro vasaros zonas.

Tačiau 100 m (328 pėdų) ilgio ir trumpesniems laivams rajonas, apribotas: iš šiaurės ir vakarų – rytiniu Jungtinių Amerikos Valstijų krantu;

iš rytų – 68°30' vakarų ilgumos dienovidiniu nuo Jungtinių Amerikos Valstijų kranto iki 40° šiaurės platumos ir toliau loksodroma iki taško, kurio koordinatės 36° šiaurės platumos ir 73° vakarų ilgumos;

iš pietų – 36° šiaurės platumos lygiagrete, – yra žiemos sezoninis rajonas.

Sezoniniai periodai:

ŽIEMA: nuo lapkričio 1 d. iki kovo 31 d.;

VASARA: nuo balandžio 1 d. iki spalio 31 d.

51 taisyklė
Atidalytos jūros

1. **Baltijos jūra**

Ši Skagerako sąsiauryje Skageno kyšulio lygiagrete apribota jūra įtraukta į vasaros zonas.

Tačiau 100 m (328 pėdų) ilgio ir trumpesniems laivams ši jūra yra žiemos sezoninis rajonas.

Sezoniniai periodai:

ŽIEMA: nuo lapkričio 1 d. iki kovo 31 d.;

VASARA: nuo balandžio 1 d. iki spalio 31 d.

2. **Juodoji jūra**

Ši jūra įtraukta į vasaros zonas.

Tačiau 100 m (328 pėdų) ilgio ir trumpesniems laivams šios jūros dalis, esanti į šiaurę nuo 44° šiaurės platumos, yra žiemos sezoninis rajonas.

Sezoniniai periodai:

ŽIEMA: nuo gruodžio 1 d. iki vasario 28 (arba 29) dienos;

VASARA: nuo kovo 1 d. iki lapkričio 30 d.

3. **Viduržemio jūra**

Ši jūra įtraukta į vasaros zonas.

Tačiau 100 m (328 pėdų) ilgio ir trumpesniems laivams šios jūros dalis, apribota:

iš šiaurės ir vakarų – Prancūzijos ir Ispanijos krantais ir 3° rytų ilgumos dienovidiniu nuo Ispanijos kranto iki 40° šiaurės platumos;

iš pietų – 40° šiaurės platumos lygiagrete nuo 3° rytų ilgumos iki vakarinio Sardinijos kranto;

iš rytų – vakariniu ir šiauriniu Sardinijos krantais nuo 40° šiaurės platumos iki 9° rytų ilgumos, toliau vakariniu ir šiauriniu Korsikos krantais iki 9° rytų ilgumos ir toliau loksodroma iki *Sicié* kyšulio,

yra žiemos sezoninis rajonas.

Sezoniniai periodai:

ŽIEMA: nuo gruodžio 16 d. iki kovo 15 d.;

VASARA: nuo kovo 16 d. iki gruodžio 15 d.

4. **Japonijos jūra**

Šios jūros dalis, esanti į pietus nuo 50° šiaurės platumos, įtraukta į vasaros zonas.

Tačiau 100 m (328 pėdų) ilgio ir trumpesniems laivams šios jūros dalis, esanti tarp 50° šiaurės platumos lygiagretės ir loksodromos, brėžiamos nuo 38° šiaurės platumos Korėjos kranto linijos iki Hokaido salos (Japonija) vakarinio kranto 43°12' šiaurės platumos, yra žiemos sezoninis rajonas.

Sezoniniai periodai:

ŽIEMA: nuo gruodžio 1 d. iki vasario 28 (arba 29) d.;

VASARA: nuo kovo 1 d. iki lapkričio 30 d.

52 taisyklė
Žiemos Šiaurės Atlante krovininė vaterlinija

I priedo 40 taisyklės 6 punkte nurodytą Šiaurės Atlanto dalį sudaro:

a) žiemos Šiaurės Atlante II sezoninės zonos dalis tarp 15° vakarų ilgumos ir 50° vakarų ilgumos dienovidinių;

b) visa žiemos Šiaurės Atlante I sezoninė zona ir Šetlandų salos laikomos esančiomis ant ribos linijos.

III PRIEDAS
LIUDIJIMAI

TARPTAUTINIS KROVININĖS VATERLINIJOS LIUDIJIMAS (1966)

(Oficialus antspaudas)

Išduotas pagal 1966 m. Tarptautinės konvencijos dėl laivų krovininės vaterlinijos nustatymo nuostatas, įgaliojus

..... Vyriausybei,

(visas oficialus valstybės pavadinimas)

.....

(visas oficialus kompetentingo asmens arba organizacijos, pripažįstamos pagal 1966 m. Tarptautinės konvencijos dėl laivų krovininės vaterlinijos nustatymo nuostatas, pavadinimas)

Laivo pavadinimas	Skiriamasis numeris arba raidės	Registracijos uostas	Ilgis (*L*) pagal apibrėžtį 2 taisyklės 8 punkte

Antvandeninio borto aukštis paskirtas kaip: *

naujam laivui

esamam laivui

*Laivo tipas:**

„A“ tipas

„B“ tipas

„B“ tipas su sumažintu antvandeninio borto aukščiu

„B“ tipas su padidintu antvandeninio borto aukščiu

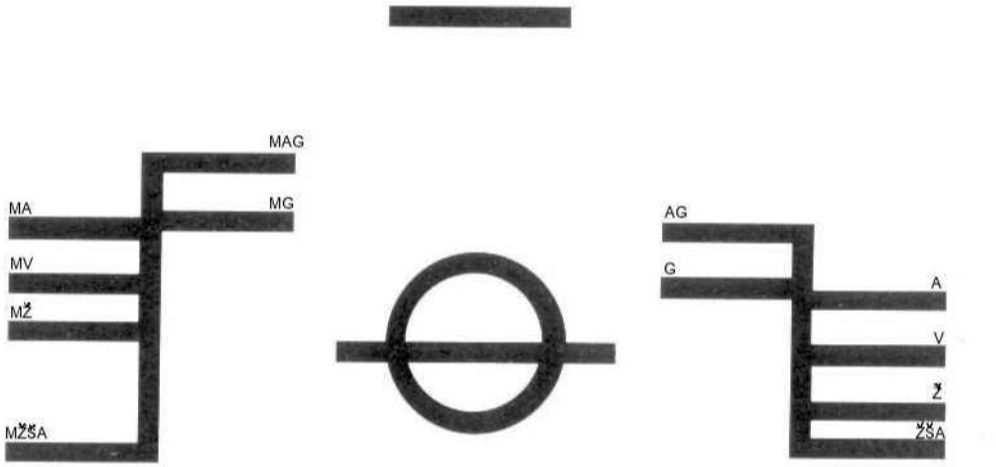
Antvandeninio borto aukštis nuo denio linijos		**Krovininė vaterlinija**
Atogrąžose	..... mm (colių) (A)	..... mm (colių) aukščiau (V)
Vasarą	..... mm (colių) (V)	Viršutinis žiedą kertančios linijos kraštas
Žiemą	..... mm (colių) (Ž)	..... mm (colių) žemiau (V)
Žiemą Šiaurės Atlante	..... mm (colių) (ŽŠA)	..... mm (colių) žemiau (V)
Su medienos kroviniais atogrąžose	..... mm (colių) (MA)	..... mm (colių) aukščiau (MV)
Su medienos kroviniais vasarą	..... mm (colių) (MV)	..... mm (colių) aukščiau (V)
Su medienos kroviniais žiemą	..... mm (colių) (MŽ)	..... mm (colių) žemiau (MV)
Su medienos kroviniais žiemą Šiaurės Atlante	..... mm (colių) (MŽŠ)	..... mm (colių) žemiau (MV)

PASTABA. Laivui netaikomo antvandeninio borto aukščio ir netaikomų krovininių vaterlinijų į liudijimą įrašyti neprivaloma.

Gėlame vandenyje bet kurį antvandeninio borto aukštį, išskyrus nustatytą medienos kroviniams, leidžiama sumažinti..... mm (colių); medienos kroviniams..... mm (colių).

Viršutinis denio linijos kraštas, nuo kurio matuojamas bet kuris pirmiau nurodytas antvandeninio borto aukštis, yra..... mm (colių)..... denio prie borto.

* Tai, kas nereikalinga, išbraukti.

Pirminės arba periodinės apžiūros data .....

Šiuo liudijimu pažymima, kad šis laivas apžiūrėtas ir kad jo antvandeninio borto aukštis nustatytas ir čia parodytos krovininės vaterlinijos paženklintos taip, kaip nurodyta 1966 m. Tarptautinėje konvencijoje dėl laivų krovininių vaterlinijų nustatymo.

Šis liudijimas galioja iki..... su sąlyga, kad atliekamos periodinės apžiūros, nurodytos Konvencijos 14 straipsnio 1 punkto c papunktyje.

Išduotas

.....

(liudijimo išdavimo vieta)

19..... m.....

.. ..

(Išdavimo data) *(liudijimą išduodančio pareigūno parašas)*

ir/arba

(Išduodančios institucijos antspaudas)

Jei liudijimas pasirašomas, pridedama ši pastraipa:

Pasirašąs asmuo pareiškia, kad jis yra nurodytosios vyriausybės įgaliotas išduoti šį liudijimą.

.....

(parašas)

PASTABOS:

1. Jei laivas išplaukia iš uosto, įrengto prie upės arba vidaus vandenų, leidžiama jį pakrauti giliau, atsižvelgiant į kuro ir kitų medžiagų, kurias jis sunaudos plaukdamas nuo išplaukimo vietos iki jūros, svorį.

2. Jei laivas yra gėlame vandenyje, kurio tankis lygus vienetui, atitinkamą krovininės vaterlinijos ženklą leidžiama panardinti po vandeniu per pirmiau nurodytą grimzlės skirtumą gėlam vandeniui. Jei vandens tankis nėra lygus vienetui, šis skirtumas apskaičiuojamas proporcingai skirtumui tarp 1,025 ir faktinio tankio.

Antroji liudijimo pusė

PAŽYMIMA, kad per pagal Konvencijos 14 straipsnio 1 punkto c papunkčio nuostatas atliktą apžiūrą buvo nustatyta, jog laivas atitinka su šia apžiūra susijusias Konvencijos nuostatas.

Vieta ..... Data.....

Liudijimą išduodančio pareigūno parašas ir/arba išduodančios institucijos antspaudas

Vieta ..... Data.....

Liudijimą išduodančio pareigūno parašas ir/arba išduodančios institucijos antspaudas

Vieta ..... Data.....

Liudijimą išduodančio pareigūno parašas ir/arba išduodančios institucijos antspaudas

Vieta.. Data.....

Liudijimą išduodančio pareigūno parašas ir/arba išduodančios institucijos antspaudas

Laivas visiškai atitinka Konvencijos nuostatas ir pagal Konvencijos 19 straipsnio 2 punkto nuostatas šio liudijimo galiojimas pratęsiamas iki .....

Vieta. Data.....

Liudijimą išduodančio pareigūno parašas ir/arba išduodančios institucijos antspaudas

TARPTAUTINIS KROVININĖS VATERLINIJOS IŠIMTIES LIUDIJIMAS

(Oficialus antspaudas)

Išduotas pagal 1966 m. Tarptautinės konvencijos dėl laivų krovininės vaterlinijos nustatymo nuostatas, įgaliojus

..... Vyriausybei,
(visas oficialus valstybės pavadinimas)

.....
(visas oficialus kompetentingo asmens arba organizacijos, pripažįstamos pagal 1966 m. Tarptautinės konvencijos dėl laivų krovininės vaterlinijos nustatymo nuostatas, pavadinimas)

Laivo pavadinimas	Skiriamasis numeris arba raidės	Registracijos uostas

Šiuo liudijimu pažymima, kad pirmiau nurodytam laivui taikoma išimtis 1966 m. Konvencijos nuostatų atžvilgiu, vadovaujantis nurodytos Konvencijos 6 straipsnio 2/4* punktu.

Pagal 6 straipsnio 2 punktą laivui taikoma išimtis šių Konvencijos nuostatų atžvilgiu:
. .....
. .....
. .....
. .....
. .....
. .....
. .....

* Tai, kas nereikalinga, išbraukti.

Pagal 6 straipsnio 4 punktą laivui leidžiama taikyti išimtį čia nurodytam reisui:

Iš

. .....

Iki

. .....

Sąlygos (jei jų esama), pagal kurias leidžiama taikyti išimtį pagal 6 taisyklės 2 arba 4 punktą:

. .....

. .....

. .....

Šis liudijimas galioja iki..... su sąlyga, kad atliekamos (jei tai pritaikoma) periodinės apžiūros, nurodytos Konvencijos 14 straipsnio 1 punkto c papunktyje.

Išduotas

. .....

(liudijimo išdavimo vieta)

19..... m.....

. .....

(Išdavimo data) *(liudijimą išduodančio pareigūno parašas)*

ir/arba

(Išduodančios institucijos antspaudas)

Jei liudijimas pasirašomas, pridedama ši pastraipa:

Pasirašąs asmuo pareiškia, kad jis yra nurodytosios vyriausybės įgaliotas išduoti šį liudijimą.

. .....

(parašas)

Antroji liudijimo pusė

Pažymima, kad šis laivas ir toliau atitinka sąlygas, pagal kurias buvo leistajam taikyti šią išimtį.

Vieta ..... Data.....

Liudijimą išduodančio pareigūno parašas ir/arba išduodančios institucijos antspaudas

Vieta ..... Data.....

Liudijimą išduodančio pareigūno parašas ir/arba išduodančios institucijos antspaudas

Vieta ..... Data.....

Liudijimą išduodančio pareigūno parašas ir/arba išduodančios institucijos antspaudas

Vieta ..... Data.....

Liudijimą išduodančio pareigūno parašas ir/arba išduodančios institucijos antspaudas

Laivas ir toliau atitinka sąlygas, pagal kurias buvo leista jam taikyti šią išimtį ir pagal 19 taisyklės 4 punkto a papunkčio nuostatas šio liudijimo galiojimas pratęsiamas iki ....

Vieta ..... Data.....

Liudijimą išduodančio pareigūno parašas ir/arba išduodančios institucijos antspaudas

_____